

Stenografični zapisnik

tretje seje

deželnega zbora kranjskega v Ljubljani

dné 19. septembra l. 1884.

Nazoči: Prvosednik: Deželni glavar grof Gustav Thurn-Valsassina. — Vladini zastopnik: Deželni predsednik baron Andrej Winkler. — Vsi članovi razun: Baron Oton Apfaltrern, dr. Hinko Dolenec in vitez dr. Ljudevit Gutmannsthal-Benvenuti.

Dnevni red:

1. Branje zapisnika o II. deželno-zborni seji dné 16. septembra l. 1884.
2. Naznanila zborničnega predsedstva.
3. Utemeljenje samostalnega predloga g. dr. viteza Bleiweisa glede uradnega jezika pri deželnih uradih.
4. Ustna poročila odseka za deželno-odborna letno poročilo o tem poročilu, in sicer:
 - a) §. 1. Sklenjene postavbe, marg. št. 1—6, dalje 8 in 9;
 - b) §. 8. Šolstvo, marg. št. 5—13, in 30—36;
 - c) §. 10. Osobne zadeve, marg. št. 1—5, in 7—10;
 - d) §. 11. Splošne zadeve.
5. Ustna poročila finančnega odseka o prošnji:
 - a) Alojzije Dernovšek za odpis blazničnih stroškov 622 gld. 28 kr. za Štefana Dernovška;
 - b) Alojzije Malenšek, učiteljske sirote, za miloščino;
 - c) dr. Gestrina glede podpore za Marijo Tekavčič;
 - d) podpornega društva rudarskih akademikov v Ljubnem za podporo;
 - e) podpornega društva dijakov v Novem mestu za podporo;
 - f) društva za oskrbovanje bolnih dijakov na Dunajski univerzi za podporo.
6. K prilogi 7. — Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu normalno-šolskega zaklada za l. 1883.
7. K prilogi 9. — Ustno poročilo finančnega odseka o računskih sklepih ustanovnih zakladov za l. 1883.
8. K prilogi 1. — Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu deželne vino- in sadjerejske šole na Slapu za l. 1883.

Stenographischer Bericht

der dritten Sitzung

des krainischen Landtages zu Laibach

am 19. September 1884.

Anwesende: Vorsitzender: Landeshauptmann Gustav Graf Thurn-Valsassina. — Vertreter der k. k. Regierung: Landespräsident Andreas Freiherr v. Winkler. — Sämmtliche Mitglieder mit Ausnahme von: Otto Freiherr v. Apfaltrern, Dr. Heinrich Dolenec und Dr. Ludwig Ritter v. Gutmannsthal-Benvenuti.

Tagesordnung:

1. Lesung des Protokolls der II. Landtags-Sitzung vom 16. September 1884.
2. Mittheilungen des Landtags-Präsidiums.
3. Begründung des selbstständigen Antrages des Herrn Dr. Ritter v. Bleiweis, betreffend die Amtssprache bei den Landesämtern.
4. Mündliche Berichte des Rechenschaftsberichts-Ausschusses über den Rechenschaftsbericht des Landesausschusses, und zwar:
 - a) §. 1. Gesetzesbeschlüsse, Marg. Nr. 1—6, dann 8 und 9;
 - b) §. 8. Unterrichtswesen, Marg. Nr. 5—13 und 30—36;
 - c) §. 10. Personalien, Marg. Nr. 1—5 und 7—10;
 - d) §. 11. Allgemeines.
5. Mündliche Berichte des Finanzausschusses über die Petition:
 - a) der Aloisia Dernovšek um Nachsicht der Irrenhausverpflegskosten pr. 622 fl. 28 kr. für Stefan Dernovšek;
 - b) der Aloisia Malenšek, Lehrerswaise, um Gnadengabe;
 - c) des Dr. Gestrin um Unterstützung für Maria Tekavčič;
 - d) des Unterstützungsvereines für Hörer an der Bergakademie in Leoben um Subvention;
 - e) des Studentenunterstützungsvereines in Rudolfswerth um Subvention;
 - f) des Vereines zur Pflege kranker Studirender an der Wiener Universität um Unterstützung.
6. Zur Beilage 7. — Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über den Rechnungsab-schluß des Normalschul-fondes pro 1883.
7. Zur Beilage 9. — Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über die Rechnungsab-schlüsse der Stiftungsfonde pro 1883.
8. Zur Beilage 1. — Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über den Rechnungsab-schluß der Landes-Obst- und Weinbau-schule in Slap pro 1883.

9. Priloga 23. — Predlogi finančnega odseka k §. 7. marg. št. 5. do 14. deželno-odbornega letnega poročila zadevajočega deželno prisilno delalnico.
10. Priloga 24. — Poročilo finančnega odseka: a) o deželno-odborni predlogi zaradi poveksanja nekaterih plačil v prisilni delalnici (k prilogi 10) — in b) o proračunu zaklada prisilne delavnice za l. 1885. (k prilogi 16/B).
11. Ustno poročilo upravnega odseka o §. 5. deželno-odbornega letnega poročila zadevajoč „Občinske zadeve“.
12. K prilogi 20. — Ustno poročilo upravnega odseka o deželno-odborni predlogi gledé odobrenja različnih občinskih priklad.
13. K prilogi 19. — Ustno poročilo upravnega odseka o premembu §. 33. uradne instrukcije za deželno blagajnico.
14. Ustna poročila upravnega odseka o prošnji:
 - a) učiteljske skupščine Litijskega šolskega okraja zavolj premembe nekaterih določil v postavah za ljudske šole;
 - b) občine Šmartinske poleg Litije za uvedenje poludnevne pouka na šoli v Šmartnem in za omejenje učenja nemškega jezika;
 - c) občine Šent-Jošt gledé podpore za popravo občinskih potov.

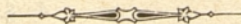
Obseg: Glej dnevni red in volitev šolskega odseka.

Seja se začne ob 15. minuti čez 10. uro dopoldne.

9. Beilage 23. — Anträge des Finanzausschusses zu §. 7, Marg. Nr. 5 bis 14 des Rechenschaftsberichtes, betreffend die Landeszwangsarbeitsanstalt.
10. Beilage 24. — Bericht des Finanzausschusses: a) über die Landesausschufsvorlage in Betreff Erhöhung einiger Bestallungen im Zwangsarbeitshaufe (zur Beilage 10) und b) über den Voranschlag des Zwangsarbeitshausfondes pro 1885 (zur Beilage 16/B.)
11. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über §. 5 des Rechenschaftsberichtes, betreffend „Gemeindeangelegenheiten“.
12. Zur Beilage 20. — Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Landesausschufsvorlage, betreffend die Genehmigung verschiedener Gemeindeumlagen.
13. Zur Beilage 19. — Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses, betreffend die Änderung des §. 33 der Amtsinstruktion für die Landeskasse.
14. Mündliche Berichte des Verwaltungsausschusses über die Petition:
 - a) der Lehrerconferenz des Bezirkes Littai wegen Änderung einiger Bestimmungen der Volksschulgesetze;
 - b) der Gemeinde St. Martin bei Littai um Einführung des halbtägigen Unterrichtes an der Schule in St. Martin und um Einschränkung des Unterrichtes der deutschen Sprache;
 - c) der Gemeinde St. Jošt um Unterstützung für Erhaltung der Gemeindewege.

Inhalt: Siehe die Tagesordnung und die Wahl des Schulausschusses.

Beginn der Sitzung 10 Uhr 15 Minuten Vormittag.



Deželni glavar:

Potrjujem, da je slavní zbor sklepčen.

Prosim gosp. zapisnikarja, da prebere zapisnik zadnje seje.

1. Branje zapisnika o II. deželno-zborni seji dné 16. septembra leta 1884.

1. Lesung des Protokolls der II. Landtags-sitzung vom 16. September 1884.

(Zapisnikar bere zapisnik II. seje v nemškem jeziku — Der Schriftführer liest das Protokoll der II. Sitzung in deutscher Sprache.)

Landeshauptmann:

Wünscht Jemand der Herren Abgeordneten zum Protokolle eine Bemerkung zu machen? (Nihče se ne oglasi — Niemand meldet sich.) Da dies nicht der Fall ist, erkläre ich das Protokoll der letzten Sitzung für genehmigt.

Gospod deželni načelnik želi govoriti.

Deželni predsednik baron Winkler:

Visoki deželni zbor!

V 14., t. j. predzadnji seji visokega deželnega zbora preteklega leta so gospodje deželni poslanci Svetec in tovariši stavili do cesarske vlade interpelacijo:

„Hoče li visoka c. kr. vlada natančno preiskavo ukazati, v katerih obrokih se izterjuje po deželi zemljiški in hišnorazredni davek, in ako se pokaže, da se ta davek izterjuje vsak mesec, to nepostavnost odpraviti, ter vsaj za zdaj zapovedati, da se omenjeni davek pobira le v štirih obrokih, in da se le po tem načinu eksekucije napravljajo in zamudne obresti zaračunajo.“

V čast si štejem, da na to interpelacijo odgovorim tako:

Po namenu predpisov, došlih od visokega c. kr. finančnega ministerstva z razpisom 4. marca 1878, št. 2702, gledé posilnega izterjevanja neposrednih ali direktnih davkov izkazati je zastanke na vseh direktnih davkih, tedaj tudi na zemljiškem in hišnorazrednem davku o začetku vsakega četrtletja, v ta namen namreč, da se izterjajo po izvršbi ali eksekuciji, in mora se tudi posilno izterjevanje vršiti le od treh do treh mesecev. Tako je bilo zadnjič leta 1879. naročeno vsem okrajnim glavarstvom in davkarstvom, kar se med tem ni izpremenilo.

Ker se po tem takem zastanki na zemljiškem in hišnorazrednem davku na Kranjskem po izvršbi uže terjajo (ali vsaj se terjati morajo) tako, kakor gospodje interpelantje sami želé, ni meni treba v tej zadevi kaj posebnega ukreniti.

Kar se tiče zamudnih obresti, nastopi dolžnost plačati jih po namenu zakona z dné 9. marca 1870, drž. zak. št. 23, tedaj, kadar redni davek z državnimi prikladami vred za vse leto ne presega 50 gld.

in se ne plača najpozneje v 14. dneh po preteku za plačilo odločenega obroka.

Ker je na Kranjskem primerno le malo obdačencev, ki plačujejo vsako leto nad 50 gld. zemljiškega in hišnorazrednega davka, in ker oni — večidel premožni posestniki — smejo svoj zemljiški in hišnorazredni davek plačevati tudi v mesečnih rokih, ako se hočejo ogniti plačilu zamudnih obresti, zdi se mi prizadevanje v ta namen, da bi se dosedanjí mesečni obroki za plačilo omenjenih davkov izpremenili samo zaradi zamudnih obresti, tem manj potrebno, ker se že tako v kratkem pričakuje splošna uredba obrokov za plačevanje davkov.

Deželni glavar:

Prosim, da se ta izjava vzame na znanje.

2. Naznanila zborničnega predsedstva.

2. Mittheilungen des Landtagspräsidiums.

Deželni glavar:

Jaz izročam prošnjo Ličana Josipa iz Ilirske Bistrice za brezplačno oskrbovanje njegove hčere Ivane v deželni blaznici. (Izroči se peticijskemu odseku — Wird dem Petitionsausschusse zugewiesen.)

Dalje mi je izročil gospod poslanec Svetec samostalen predlog, namreč načrt zakona zastran rezervnega zaklada kranjske hranilnice v Ljubljani.

Prosim gosp. zapisnikarja, da načrt prebere.

Zapisnikar (bere — liest):

„Z a k o n

z dné, veljaven za vojvodino Kranjsko zastran rezervnega zaklada kranjske hranilnice v Ljubljani.

Po nasvetu deželnega zbora Moje vojvodine Kranjske ukazujem tako:

§. 1.

Rezervni zaklad kranjske hranilnice v Ljubljani, kolikor ni potreben za upravne ali pokojninske stroške in hranilničnim vlogam za varnost, podpada po svojem, v hranilničnem pravilniku od 26. septembra 1844 (§. 12.) in oziroma v hranilničnega društva pravilih od 17. novembra 1866 (§§. 20. črka d in 25.) izrečenem nadzorstvu deželnega zbora.

§. 2.

Deželni zbor izvršuje to nadzorstvo po deželnem odboru, ki ima pravico svojega poverjenika k sejam občnega zbora kranjske hranilnice pošiljati, ter paziti, da se z rezervnim zakladom pravilno in brez škode za deželne koristi gospodari. Deželni odbor sme sklepe, deželnim koristim protivne, ustaviti.

§. 3.

Izdatkom iz rezervnega zaklada, ki niso upravni ali pokojninski, treba je do 20.000 gld. zneska pri-

trditve deželnega odbora; za večje zneske, ali ko bi hranilnica nehala, za končno porabo tega zaklada, treba je pritrditve deželnega zbora.

§. 4.

Nadzorstvo, ki ga ima po hranilničnem pravilniku državna vlada, ostane tudi povsehnal nespremenjeno.

§. 5.

Mojemu ministru notranjih reči naroča se izvršitev tega zakona.

G e s e h

vom . . . , gültig für das Herzogthum Krain in Betreff des Reservefondes der krainischen Sparkasse in Laibach.

Über Antrag des Landtages Meines Herzogthums Krain ordne Ich an, wie folgt:

§. 1.

Der Reservefond der krain. Sparkasse in Laibach untersteht, insoweit derselbe für Verwaltungs- und Pensionsauslagen und zur Sicherheit der Sparkassaeinlagen nicht benöthiget wird, vermöge seiner in dem Sparkassaregulativ vom 26. September 1844 (§. 12) und beziehungsweise in dem Sparkassavereinstatute vom 17. November 1866 (§§. 20 lit. d und 25) ausgesprochenen Widmung der Aufsicht des Landtages.

§. 2.

Der Landtag übt diese seine Aufsicht durch den Landesauschuß aus, welcher das Recht hat, einen Kommissär zu den Generalversammlungen der Sparkasse zu entsenden und darüber zu wachen, daß mit dem Reservefonde vorschriftsmäßig und ohne Nachtheil für die Landesinteressen gehandelt wird. Der Landesauschuß ist berechtigt, Beschlüsse, welche dem Landesinteresse widersprechen, zu sistiren.

§. 3.

Ausgaben aus dem Reservefonde, die nicht zu den Verwaltungs- oder Pensionsauslagen gehören, bedürfen bis zum Betrage von 20.000 fl. der Zustimmung des Landesauschusses; für größere Ausgaben, so wie im Falle der Auflösung der Sparkasse für die schließliche Verwendung dieses Fondes ist die Zustimmung des Landtages erforderlich.

§. 4.

Die Aufsicht, welche in Gemäßheit des Sparkassaregulativs der Regierung zusteht, bleibt auch in Zukunft unverändert.

§. 5.

Mein Minister des Innern wird mit dem Vollzuge dieses Gesetzes beauftragt."

Deželni glavar:

Prosim, gospodje poslanci, kateri podpirajo ta predlog, blagovolijo se vzdigniti.

(Se podpira — Wird unterstützt.)

Utemeljevanje tega predloga, postavil bom na dnevni red prihodnje seje.

Došel mi je tudi drugi samostalni predlog od gosp. poslanca Josipa viteza Schneid-a. Prosim gosp. zapisnikařja, da ga prebere.

Zapisnikar (bere — liest):

Ich beehre mich den Antrag zu stellen, der hohe Landtag wolle beschließen:

1. Es sei eine Petition an die hohe Regierung zu richten behufs Geltendmachung ihres Einflusses auf die k. k. priv. Südbahngesellschaft und behufs Weisung an die Generaldirection der k. k. Staatsbahnen, damit die k. k. priv. Südbahngesellschaft durch Änderung ihres drückenden Personen- und Frachttarifes, sowie durch Aufnahme Laibachs, eventuell anderer Orte in Krain in die österr.-ung. Verbandtarife jene Ermäßigungen ehestens eintreten lasse, durch welche die in hohem Grade geschädigten Interessen der Landwirthschaft, des Handels, Gewerbes und der Industrie im Kronlande Krain, insbesondere aber in der Landeshauptstadt Laibach wieder einer Besserung zugeführt werden können.

2. Es sei behufs Einbringung dieser Petition und Veranlassung der erforderlichen Schritte eine aus drei Mitgliedern bestehende Deputation des Landtages nach Wien zu entsenden.

Laibach, am 19. September 1884.

Josef Ritter v. Schneid.

Landeshauptmann:

Ich bitte jene Herren, welche den vernommenen Antrag unterstützen, sich zu erheben.

(Se podpira — Wird unterstützt.)

Ich werde die Begründung dieses Antrages auf die Tagesordnung der nächsten Sitzung setzen.

Ein weiterer Bericht liegt vor über die Defraudation im Zwangsarbeits Hause.

Ich würde beantragen, diesen Bericht dem Finanzausschusse zuzuweisen zur Prüfung und Berichterstattung in geheimer Sitzung.

Da dagegen kein Einspruch erhoben wird, nehme ich meinen Antrag als genehmiget an.

(Pritrjuje se — Zustimmung.)

Preidemo k tretji točki dnevnega reda. Gosp. vitez dr. Bleiweis ima besedo.

3. Utemeljenje samostalnega predloga g. dr. viteza Bleiweisa gledé uradnega jezika pri deželnih uradih.

3. Begründung des selbstständigen Antrages des Herrn Dr. Ritter v. Bleiweis, betreffend die Amtssprache bei den Landesämtern.

Poslanec dr. vitez Bleiweis:

Ne bodem utemeljeval na dolgo in široko svojega predloga, ker je bilo ravno to vprašanje že

tolikokrat na dnevnem redu te visoke hiše. Národní zastopniki imeli so od začetka ustavnega življenja sem o tem predmetu odkazano pot. Dejanska vpeljava národovega jezika v šole in uradnije; povsod kjer stanujejo Slovenci in v vseh oblastnijah, kjer so državni ali deželni uradi, jim je bilo od nekdaj glavno in načelno vprašanje, za kar so se borili najboljši možje našega národa. Ali tudi nasprotniki naši so se od zadnjih let sem, če ravno ne ljubo, morali kolikor toliko podvreči splošni in naravni potrebi in javnim zahtevam. Kako so pri nas storili, bom pozneje povedal. Povdarjati moram, da sè svojim predlogom nisem hotel izreči, da bi se bili slovenski deželni odborniki ogibali slovenskega uradovanja, oni so uradovali v domačem jeziku.

Ali splošnji vpeljavi slovenskega uradovanja pri deželnih uradih je nasprotoval nek sklep deželnega zbora, oziroma ukaz deželnega odbora od leta 1878, kateri je še v veljavi in je postal vodilo, normale deželnim uradom. Kakor sem omenil, je užé leta 1869. deželni zbor sklenil, da se ima pri vseh deželnih uradih vpeljati slovensko uradovanje. To se je izvrševalo gladko do leta 1878. Ko je leta 1878. po dobro znanih in slaboglasnih volilnih dogodjajih prišla nasprotna stranka na krmilo, bila je njena prva skrb, pritiskniti slovenščino v kot in omejiti uradovanje slovensko le na one slučaje, v katerih so slovenske stranke dopisovale deželnemu odboru, celo notranje poslovanje in uradovanje je bilo nemško. Tako dalje ostati pa ne smé; slovenščina mora priti zopet na prvo mesto in to bo tem lažje, ker so od leta 1869. v deželni službi stoječi uradniki večji del taki, da so slovenskega jezika popolnoma zmožni.

Slavni deželni zbor bo imel priliko, še o tej stvari izraziti svoje mnenje, ko bo poročal o mojem predlogu dotični odsek, za katerega predlagam v formalnem oziru upravni odsek.

Deželni glavar:

Želi kdo govoriti v formalnem oziru?

(Nihče se ne oglasi — Niemand meldet sich.)

Tedaj prosim, oni gospodje, kateri so za to, da se predlog izroči upravnemu odseku, blagovolijo vstati.

(Obvelja — Angenommen.)

4. Ustna poročila odseka za deželno-odbornostno letno poročilo o tem poročilu, in sicer:

a) §. 1. Sklenjene postave, marg. št. 1 — 6, dalje 8 in 9.

4. Mündliche Berichte des Rechnungsausschusses über den Rechnungsausschussbericht des Landesauschusses, und zwar:

a) §. 1. Gesetzesbeschlüsse, Marg. Nr. 1 — 6, dann 8 und 9.

Poročevalec Obreza:

Slavni zbor!

Meni je poročati v imenu odseka za letno poročilo, gledé „§. 1. Sklenjene postave“ in sicer: o

premembí, gledé uvrstitve nekaterih cest, o premembí deželno-zbornega volilnega reda, o uvedení lovskih kart na Kranjskem, in gledé cestovine na okrajni cesti od Rakeka do Bloške Police in od tu dalje do hrvatske meje, potem o ločitvi občine Vipavske in od deželnega zaklada prikladi za leto 1884., potem o prikladi za normalno-šolski zaklad in o občinskih prikladah.

Odsek je stavil predlog, naj se vzame na znanje to poročilo, čemur jaz nimam ničesar dodati. (Obvelja — Angenommen.)

b) §. 8. Šolstvo, marg. št. 5 — 13, in 30 — 36.

b) §. 8. Unterrichtswesen, Marg. Nr. 5 — 13 und 30 — 36.

Poročevalec Klun:

Slavni zbor!

Deželni zbor je v eni lanskih sej dovolil: učiteljski siroti Ani Adamič-evi miloščino 60 gld. za tri leta; učiteljski siroti Ani Centrih 30 gld. na leto, ako deželni odbor poizvé, da je ona zares te miloščine še potrebna; Juljani Dürfeld, učiteljski vdovi povišala se je pokojnina na 100 gld.; učitelju Matiju Hiti-ju dala se je podpora 60 gld.; učiteljski vdovi Karolini Hočvar-jevi miloščina 50 gld.; učitelju Matiju Rant-u dovolila se je druga petletnica; Josipu Stuparju dala se je miloščina 100 gld. in učiteljski vdovi Filomeni Vidmar nakazala se je za tri leta miloščina po 60 gld. — Gledé Ane Centrih je deželni odbor povprašal pri okrajnem glavarstvu v Kamniku, ako je ona, ki je nastavljena kot poštarica v Moravčah, zares potrebna, da se ji za eno leto pusti miloščina; okrajno glavarstvo je odgovorilo vgodno in deželni odbor ji je to podporo dovolil.

Tedaj se, gledé vseh teh tukaj navedenih točk od odseka za pregledovanje deželno-odbornega letnega poročila predlaga:

Slavni deželni odbor naj sklene:

Poročilo deželnega odbora o §. 8 št. 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12 in 13 se jemlje na znanje. (Obvelja — Angenommen.)

O številki 7. §. 8. poroča deželni odbor, da je gledé sklepa deželnega zbora, storjenega v 6. seji dne 25. septembra 1883. l. se obrnil do deželnega šolskega sveta sè vprašanjem, kakó se je učitelj Primož Dolar v zadnjih letih svojega službovanja obnašal in je-li res potreben, da se njemu dovoli miloščina, za katero je prosil. V lanski seji je bil deželni zbor namreč deželnemu odboru naročil, da mora prej, preden se učitelju dovoli miloščina, poizvedeti, kakó da je bilo z njegovim zadnjim službovanjem in zakaj je Primož Dolar, ki je prej služil v Mokronogu, bil iz te službe izpuščen.

Deželni odbor je svojo nalogo rešil in od deželnega šolskega sveta dobil dopis, v katerem se poroča, da je učitelj Primož Dolar, zlasti zadnjih 6 let v Kresnicah kot učitelj storil, kar je mogel z ozirom na svojo starost, ker je namreč užé 75 let star in popolnoma onemogel. Zato deželni odbor priporoča, da bi se temu učitelju dala pokojnina letnih 100 gld.

Odsek za pregledovanje letnega poročila je temu nasvetu deželnega odbora pritrdil in stavi sledeči predlog:

Slavni deželni zbor naj sklene:

Učitelju Primožu Dolarju se dovoli miloščina letnih 100 gld. pričenši s 1. julijem 1884. (Obvelja — Angenommen.)

O št. 30, §. 8. poroča deželni odbor, da je ministerstvo za uk in bogočastje zaukazalo posebno nadzorstvo za nadaljevalne obrtne šole v Ljubljani in v Rudolfovem, in da tudi deželni odbor v to nadzorstvo voli in pošilja enega zastopnika. Deželni odbor je to storil in poroča, da je za svojega zastopnika v Ljubljani izvolil gosp. Ivana Murnika in za nadaljevalno šolo v Rudolfovem gosp. tiskarja Ivana Krajca. Dalje poroča deželni odbor, da je slavno ministerstvo za obrtniške šole tudi letos dalo prav izdatno podporo in sicer za šolo v Kočevji 100 gld., v Ljubljani 2000 gld., v Trziči 200 gld., v Rudolfovem 400 gld., in ker se je bilo lani deželnemu odboru naročilo, naj on tisto svoto, katero je deželni zbor v podporo sklenil, izplača, ako bo slavno ministerstvo svojo podporo nadaljevalo, zato je tudi deželni odbor nakazal podporo, katera mu je bila od slavnega zbora v ta namen dovoljena in sicer za Ljubljano 260 gld., za Rudolfovo 300 gld., za Kranj 150 gld. in za Trzič 100 gld. Ravno tako se je iz Fran Josip-ove ustanove oddalo za Ljubljansko šolo 380 gld., za Novomeško 160 gld., in za Kočevsko 60 gld. Dalje je lansko leto deželni zbor sklenil, priporočiti deželnemu odboru, naj se obrne do deželnega šolskega sveta s prošnjo, da se kakor le mogoče, po vseh ali vsaj večjih šolah naredé šolski vrtovi in da učitelji otroke podučujejo tudi v kmetijskih strokah; zaradi tega je treba, da učiteljski pripravniki na tukajšnjem učiteljski dobé kakega skušenega teoretično in praktično izurjenega učitelja za pouk o kmetijstvu.

Deželni odbor je to priporočil deželnemu šolskemu svetu in je tudi prosil, naj se obrne do slavnega ministerstva s prošnjo, da v pripravnici nastavi takega učitelja, ki bi bil zmožen v kmetijstvu podučevati ne samo teoretično, ampak tudi praktično. On je toraj izvršil sklep deželnega zbora. Ravno tako poroča deželni odbor, da se je Njegovemu Veličanstvu cesarju po deželni vladi izrazila zahvala, katero je vlansko leto deželni zbor sklenil izreči zaradi Najvišjega sklepa, po katerem se je v Ljubljani sezidalo novo poslopje za učiteljske pripravnike in pripravnice.

Dalje poroča deželni odbor, da je gospoda Josipa Skaljo imenoval za realninega slugo v sporazumljenji z mestnim magistratom Ljubljanskim, in da je sklep deželnega zbora, gledé petletnice, katero je lansko leto dovolil deželni zbor Janezu Skubé-tu, to sporočil mestnemu zboru, kateri mora takemu sklepu pritrjevati, da zadobi veljavo. Deželni odbor dostavlja, da še ni nobenega odgovora dobil od mestnega odbora. Ali pozvedel sem, da je med tem tudi mestni odbor rešil to stvar in pritrdil, da se Janezu Skubé-tu izplača petletnica.

Gledé vseh tukaj navedenih stvari odsek za pregledovanje letnega poročila toraj predlaga:

Slavni deželni zbor naj sklene:

Poročilo deželnega odbora v §. 8., št. 30, 31, 32, 33, 34, se jemlje na znanje in sicer št. 33 z

dostavkom, da je realkinemu slugi Janezu Skubé-tu dovoljeni petletnici pritrdil tudi mestni odbor Ljubljanski. (Obvelja — Angenommen.)

V številki 35 §. 8. poroča deželni odbor, da se je knjigotrzcema Kleinmayr-ju in Bamberg-u dovoljena podpora 500 gld. za izdavanje slovenskih šolskih knjig izplačala. Dalje poroča, da je knjigotrzec Alfred vitez Hölder na Dunaji se obrnil do deželnega odbora, naj mu za izdajo grške slovenske gramatike od profesorja Josipa Šuman-a spisano in za izdajo grško-slovenskih vaj, dovoli primerno podporo.

Deželni odbor je moral pred vsem, preden je hotel kaj skleniti, se prepričati, kako je z grško-slovenskim podukom na naših srednjih šolah in je-li upati, da se bo ta knjiga na naših šolah rabila. Obrnil se je toraj s prošnjo do deželnega šolskega sveta, naj mu razloži, je li ministerstvo zaukazalo, da se ima tudi grščina podučevati v slovenskem jeziku, in ako se to ni zgodilo, je-li upati, da se bo zgodilo. Ob enem je pridjal prošnjo, naj deželni šolski svet kolikor mogoče dela na to, da se bo tudi grščina po naših gimnazijah podučevala v slovenskem jeziku. Deželni odbor je s tem storil, kar se je moglo in smelo od njega pričakovati, da je to storil v korist našega šolstva.

Zakaj ravno pri poduku, katerega imajo naši slovenski učenci v maternem jeziku gledé latinščine, se je pokazalo, da ta poduk res veliko bolj napreduje, kakor če bi jih bili silili učiti se latinščine v nemškem jeziku.

Sicer pa se kaže, da v zadnjem času, ko se je začela na naših gimnazijah slovenščina nekoliko bolj gojiti, ko se več predmetov podučuje v slovenskem jeziku, da ravno v zadnjem času, pravim, veliko več učencev prihaja na naše srednje šole, in da je vspeh tudi jako vgoden. Iz poročil naših časnikov morem povedati, da se je na naši gimnaziji letos čez 800 učencev vpisalo, med temi v prvo šolo 190, izmed katerih jih je šlo v nemški razred samo 35, vsi drugi pa v slovenske razrede. Tako, kakor je zdaj, dolgo pač ne bo moglo več ostati, in deželni odbor naj že zdaj gleda kolikor mogoče na to, da ne bo samo za posamezne predmete in razrede slovenski jezik ostal kot učni jezik, ampak naj pozornost slavne vlade obrača na to, da bo prej ali slej potreba v Ljubljani osnovati drugo gimnazijo. Kajti, vsak spozna, da je osemsto učencev za eno gimnazijo veliko preveč, in da je nemogoče zadostovati vsem zahtevam, katere tirja nadzorovanje in poduk, ako je gimnazija tako prenapolnjena, kakor gimnazija Ljubljanska.

Da pa poduk o slovenskem jeziku na naših srednjih šolah jako napreduje, priča tudi to, da so latinsko-slovenske vaje, katere so se izdale za paralelke, že poslé, in da bo treba skrbeti za nov natis te knjige, ki je še zmirom predpisana za naše paralelke na gimnazijah.

Našemu deželnemu odboru je treba skrbeti, da za naše šole potrebne knjige ne poidejo, ali pa da se o pravem času preskrbé. Omenjal sem že, da se za grško gramatiko ponuja založnik, ako se mu dovoli primerna podpora; ako se bo potreba pokazala, da bo naučno ministerstvo to knjigo vpeljalo v naše srednje šole, bo treba kakor hitro mogoče, to knjigo spraviti na dan, da jo učenci o pravem času dobé v roke. Zato ne moremo čakati tistega časa, kadar bo ministerstvo že svoj odlok izdalo, ampak mi

moramo že poprej skrbeti, da deželni odbor vé, kaj mu je storiti, ako vgoden odlok zaradi grščine pride. Ravno tako je treba gledé razprodane Žepičeve knjige „latinsko-slovenske vaje“ kaj ukreniti.

Ker se ta knjiga naslanja na gramatiko, katera se je med tem spremenila, bo najbrže treba nekoliko spremeniti tudi latinsko-slovenske vaje.

Ni toraj mogoče deželnemu odboru naravnost nalagati, naj skrbi za novo izdajo ravno te knjige, ampak primerno se je zdelo odseku nasvetovati, naj gleda, da se knjiga, katera je pošla, zopet nadomesti, bodi si, da se preskrbi drugi natis Žepičevih vaj, ali pa izdá kaka druga primerno predelana taka knjiga. Pri deželnem odboru se je pa pokazalo, da je vendar le veliko sitnosti, ako ima deželni odbor v svoji lastni zalogi šolske knjige, ker je treba veliko dopisovati, veliko zaračunjevati, sploh da je to sitnost, ki ni v nobeni primeri s tistimi stroški, katere bi deželni odbor imel, ako bi vso zadevo drugemu založniku prepustil in mu dal samo kako podporo. Ker se je Žepičeve knjige toliko prodalo, da se je skupilo 1260 gld. za njo, da si je bilo 130 iztisov darovanih zastoj, bi po mislih nekaterih gospodov ne bilo preveč težko dobiti založnika, ki bi na svoje stroške prevzel izdajo te knjige.

Vendar se je odseku zdelo primerno za izdavanje šolskih knjig poskrbeti, da deželni odbor vé, kaj ima v enem ali drugem slučaju storiti, in da se mu v roke dajo pripomočki, s katerimi mu bode mogoče potrebne šolske knjige o pravem času spraviti na svetlo. V prvi vrsti naj pa gleda na to, da dobi privatnega založnika, in da temu založniku, ako drugače ne gre, kot odškodnino dovoli primerno podporo. Odseku se je zdelo zadostno, v ta namen deželnemu odboru dovoliti kredit 1000 gld.

Odsek za pregledavanje letnega poročila je toraj gledé teh točk sklenil, slavnemu deželnemu zboru priporočati sledeče predloge:

Slavni deželni zbor naj gledé št. 35 in 36 §. 8. letnega poročila sklene:

1. Deželnemu odboru se naroča, naj po vsi svoji moči pri višji šolski oblasti dela na to, da bi se na naših gimnazijah po slovenskih paralelkah tudi grški jezik podučeval v slovenskem jeziku.

2. Za izdajo grške gramatike in grško-slovenskih pa latinsko-slovenskih vaj se deželnemu odboru dovoljuje kredit 1000 gld., ako se bo pokazala potreba in bi ne bilo mogoče dobiti založnika, ki bi hotel na lastne stroške prevzeti izdajo omenjenih šolskih knjig.

3. Izplačitev knjigotržcu Kleinmayrju in Bambergu v lanskem zboru dovoljene podpore 500 gld. se jemlje na znanje.

Abgeordneter Deschmann:

Ich bitte um's Wort!

Es handelt sich hier um die Bewilligung eines Crediten von 1000 fl., welche der Landesauschuss im Bedarfsfalle den betreffenden Verlegern der slovenischen Lehrbücher zu bewilligen hätte. Nun ist dies eine in den Landesfächer eingreifende Angelegenheit und es war sonst nicht Gepflogenheit, daß derartige Anträge vom Rechnungsausschusse vorgebracht werden, daher ich beantragen würde, daß der vorliegende Antrag dem Finanzausschusse zur Vorberathung und Antragstellung

zugewiesen werde. Meine Herren, geben Sie sich nicht der Hoffnung hin, daß unsere Finanzen in einem glänzenden Zustande sich befinden, es muß daher jede einzelne Ausgabenpost mit großer Vorsicht geprüft werden, namentlich auch in der Richtung, ob diesfalls dem Lande eine Verpflichtung obliegt.

Es hat schon der Herr Berichterstatter darauf hingewiesen, wie sehr sich die Ziffer der Schüler in der slovenischen Abtheilung vermehrt hat, so daß es nothwendig sein wird, ein slovenisches Gymnasium in Laibach zu errichten. Ist nun dies der Fall, so können nach meiner Ansicht die diesfälligen Auslagen durchaus nicht das Land treffen. Nach der Landesordnung hat das Land nur für die Volksschule zu sorgen; die Sorge für die Mittelschule, hat aber der Staat zu tragen, also hat auch der Staat jene Auslagen, welche Lehrbücher betreffen, zu bestreiten, und ich finde es sehr bedenklich, wenn das Land in Voraus seine Bereitwilligkeit ausspricht, Summen zu diesem Zwecke zu votiren, wodurch schließlich der Landesfond in bedenklicher Weise belastet werden kann. Ich glaube somit, daß meine Ansicht begründet ist, daß der Antrag des Rechnungsausschusses an den Finanzausschuss geleitet werden soll.

Landeshauptmann:

Wünscht noch Jemand der Herren über den Gegenstand zu sprechen? (Ničse se ne oglasi — Niemand meldet sich.)

Bitte die Herren, welche den Antrag des Herrn Abgeordneten Deschmann unterstützen, sich zu erheben. (Se podpira — Wird unterstützt.)

Poročevalec Klun:

Meni se je čudno zdelo, da se je ta številka letnega poročila, katera zadeva denarno stran našega deželnega zaklada, izročila v pretres odseku za pregledovanje deželno-odbornega poročila, ko se je tako vestno gledalo na to, da so se vse druge točke, ki so kolikaj v zvezi s finančnimi zadevami, izročile finančnemu odseku; in gotovo je primerno, da finančni odsek vé in natančno pretresa vse stroške, katere je treba iz deželnega zaklada poravnati. Ali mislil sem si, ker se je v deželnem odboru prej užé ta reč pretresala in ker se je v prvi seji natančno določilo, katere točke naj bodo za ta odsek in se je ta zadeva prepustila odseku za pregled letnega poročila, mislil sem si, pravim, da se je s tem našemu odseku dalo tudi pooblastilo, o teh zadevah stavljati tudi konkretne predloge.

Meni se je zdelo malo preobširno, da bi se bila ta reč še le vrnila finančnemu odseku z namenom, da naj on poprej izreče svojo misel.

V imenu našega odseka ne morem o tej stvari nič reči, ampak moram slavnemu zboru prepustiti, ali hoče danes pritrditi njegovemu predlogu, ali ga pa prej izročiti finančnemu odseku v pretres.

Od svoje strani bi pa temu ne imel sicer ničesar vgovarjati, vendar pa se mi ne zdi potrebno, nastopiti tako obširno pot, ampak po moji misli se ta reč prav ob kratkem lahko že danes reši.

Napačno je, kar je gospod predgovornik rekel, da ima država skrbeti za knjige; ona tega gotovo ne bo prevzela, in knjig za srednje šole ne založevala. Za ljudske šole ima pač nekatere knjige v svoji zalogi,

ali gledé srednjih šol se je zlasti pri nas zmerom gledalo na to, da učenci, kateri stopijo v naše slovenske srednje šole, dobé primernih knjig. Ker pa zavoljo píčlosti eksemplarov, kateri se prodajo, ni lahko dobiti knjigarja, ki bi hotel založevati slovenske šolske knjige, se je zmirom povdarjalo, da dežela prevzame izdajo potrebnih knjig in pred nekimi leti se je bil deželnemu odboru v ta namen dovolil celo kredit 10.000 gld.

Toraj mislim, da je jako malo, ako se zdaj zopet poprimemo sklepa pred več leti storjenega in dovolimo 1000 gld., da se izdajo knjige, ki so v prvi vrsti naj potrebnejše.

Od tega kredita 1000 gld. deželni odbor ne bo mogel čisto nič za druge potrebe porabiti, kakor samo za te knjige, in še za nje le v tem slučaju, ako se bo potreba pokazala; ako je pa katera knjiga v šoli kot učna knjiga vpeljana, mora biti tudi natisnjena, ker učencev pač ne moremo pustiti, da bi šolo obiskovali brez knjig, iz katerih bi se učili. Zmirom je pa veljalo načelo, da kdor je eno knjigo izdal, naj poskrbi tudi drugo izdajo njeno.

Žepič-evo knjigo je izdal deželni odbor, toraj bo moral zopet on skrbeti za drugi natis in če dežela ni imela škode od te knjige, tedaj ne vem, zakaj bi se vpirali temu, da tudi drugo izdajo preskrbi deželni odbor.

Sicer pa je cel moj nasvet in nasvet odseka za pregledovanje letnega poročila tako omejen, in na raznotere pogoje navezan, da po moji misli ni nobene nevarnosti za deželni zaklad in da bi mogel deželni odbor ta denar količkaj napačno rabiti.

Jaz toraj v imenu odsekovem ostanem pri svojem predlogu, vendar pa za svojo osebo nimam nič zoper to, da se ta reč odloži in ta izdatek še finančnemu odseku izroči v pretresovanje, ako slavni deželni zbor to sklene.

Deželni glavar:

Proti prvemu nasvetu ni nobenega vgovora? — Prvi nasvét se glasi:

(Bere zgoraj navedeni prvi nasvét — Ziebst den oben angeführten ersten Antrag. Obvelja — Angenommen.)

Proti drugemu nasvetu je govoril gosp. poslanec Deschmann, on nasvetuje, da bi se izročil drugi predlog finančnemu odseku; po mojim mnenju drugi nasvét odseka involvira finančno vprašanje in mislim, da bi bilo prav, ako bi se finančnemu odseku v rešitev izročil.

Ker je predlog gosp. poslanca Deschmann-a preminjajoč, bomo najprvo o njem glasovali; prosim tiste gospode, ki so za to, da bi se ta predlog izročil finančnemu odseku, da blagovolijo vstati. (Ne obvelja — Wird abgelehnt.)

Tedaj bomo glasovali o predlogu, katerega je stavil odsek za letno poročilo.

Drugi nasvét se glasi:

(Bere zgoraj navedeni drugi odsekovi nasvét — Ziebst den oben angeführten zweiten Ausschuss-Antrag. Obvelja — Wird angenommen.)

Tretji odsekovi nasvét se glasi:

(Bere zgoraj navedeni tretji nasvét — Ziebst den oben angeführten dritten Antrag. Obvelja — Angenommen.)

c) §. 10. Osobne zadeve, marg. št. 1—5 in 7—10.

c) §. 10. Personalien, Marg. Nr. 1—5 und 7—10.

Poročevalec Robič:

Slavni zbor!

Jaz imam nalogo poročati o §. 10. „Osobne zadeve“. V tem paragrafu je navedeno, kakó so se nastavljali uradniki na višje stopnje v številkah 1., 2., 3., 4., 5., 7., 8., 9., 10. Iz aktov se razvidi, da so se navedeni uradniki po svoji službeni starosti na višjo stopnjo pomikali, da je deželni odbor zmirom pri oddaji teh služb gledal na sposobnost in starost dotičnih uradnikov. Služba po deželnem blagajniku Ravnihar-ju se je oddala kontrolorju Žagar-ju. Ko so se potem druge službe izpraznile, je bil Franjo Trtnik za kontrolorja deželne blagajnice imenovan in na njegovo mesto je prišel računski oficial Herman Toman. Na Toman-ovo mesto prišel je Janez Flöre, ki je bil pozneje imenovan oficialom I. razreda i. t. d.

Tukaj o teh zadevah ni družega omeniti, ko da odsek predlaga: Slavni deželni zbor naj vzame §. 10., št. 1.—5. in 7.—10. na znanje, kateri predlog slavni zbornici priporočam, da ga sprejme. (Obvelja — Angenommen.)

d) §. 11. Splošne zadeve.

d) §. 11. Allgemeines.

Poročevalec Robič:

V tem paragrafu se v prvi točki poroča, da je Njegovo Veličanstvo blagovolilo na znanje vzeti delovanje lanskega deželnega zbora; v drugi točki stavi deželni odbor nasvét, da bi okrajne blagajnice še v prihodnje obstale kakor dosedaj. Okrajne blagajnice so potrebne, ker se iz njih plačujejo stroški za okrajne zdravnike in za babice, dokler niso občine drugače organizirane, da bi vsaka občina svojega zdravnika in babico imela, treba je toraj skrbeti, da se iz tega zaklada to plača, in tudi druge potrebe, katere mora celi okraj nositi. — V tretji točki poroča deželni odbor o troških za priprego, kateri deželo zadenejo, in ki znašajo devet soldov za kilometer letošnje leto.

4. točka zadeva odgonstvo; tukaj so se naredile nekatere spremembe, ki so deželi na veliko korist in sicer: da se po zdravniku pregledujejo le taki odgonci, ki so res bolehní, ne pa vsak, in da se ne dáje sploh vsakemu voz, ampak le takim, ki res ne morejo hoditi. Zgodilo se je tudi, da so se odgonci iz okraja, katerega pa tu ne imenujem, odpravljali po železnici, ali ker so po cesti dotični stroški za vožnjo in drugo bili večí, zaračunili so se slednji od dotične odgonske postaje na škodo dežele. Jaz sem poizvedoval pri deželnih uradih in sem našel, da se je vsled te naredbe prihranilo okoli sedem do osem sto goldinarjev, upati je pa, da bode ta nova vpeljava v prihodnje nam še večje koristi naklonila. Omeniti moram tudi pohvalno nekaterih deželnih uradnikov, ki so res nato pazili, da za odgonce, ki so se po železnici voziti mogli, za nje pa zaračunala vožnina, kakor bi se bili po cesti vozili, ni obveljalo slednje.

Toraj v imenu odseka za pregledovanje letnega poročila predlagam:

Slavni deželni zbor naj sklene:

a) k marg. št. 2. Deželnemu odboru se naroča, pri visoki c. kr. vladi zadobiti dovoljenje za obstanek okrajnih blagajnic tudi za leto 1885;

b) k marg. št. 1., 3., 4., 5. Poročilo o marg. št. 1., 3., 4., 5. vzame se na znanje. (Obvelja — Angenommen.)

5. Ustna poročila finančnega odseka o prošnji:

a) Alojzije Dernovšek za odpis blazničnih stroškov 622 gld. 28 kr. za Štefana Dernovška.

5. Mündliche Berichte des Finanzausschusses über die Petition:

a) Der Aloisia Dernovšek um Nachsicht der Irrenhausverpflegskosten pr. 622 fl. 28 kr. für Stefan Dernovšek.

Poročevalec dr. Poklukar:

Finančnemu odseku je bila v seji od 9. septembra t. l. izročena prošnja Alojzije Dernovšek za odpis blazničnih stroškov 622 gld. 28 kr. za njenega moža Štefana Dernovška, kateri je umrl l. 1880. Zgodovina teh stroškov je precej stara in deželni odbor je vže večkrat obravnaval zaradi odpisa teh stroškov, toda poročila gledé te reči niso bila soglasna in tako se je ta stvar vlekla celih 6 oziroma 4 leta, odkar je Štefan Dernovšek umrl. V predloženi prošnji se navaja na kratko, da je Štefan Dernovšek 19. maja 1880. l. umrl, in je zapustil vdovo in maloletnega sina Janeza, kateri je rojen 21. junija 1868. l. ter mu je varuh Novak postavljen, umrlemu blaznemu pa je zadnji čas bil kurator Jurij Grošičar iz Sentjurja. Kar se tiče premoženja umrlega blaznega, znaša ono po sodnijski cenitvi od l. 1880. št. 2482. 330 gld. 52 kr. Ta zapuščina obstoji v malovrednih zemljiščih, na katerih je vknjiženo vrh tega po poročilu ondotne sodnije 235 gld., nadalje 35 gld. 35 kr., 150 gld., 24 gld. 12 kr., 77 gld. in ker se je vrh tega še dežela oglašila za tirjatev umrlega blaznega za 622 gld. 28 kr., je precej jasno, da bi za vknjiženje dolga dežela imela k večjemu stroške, ako bi tukaj iskala še kaj plačila. Vrh tega še pride to, da je po smrti Štefana Dernovška posestvo stalo brez gospodarja, da se ni nič obdelovalo, posebno vinogradi so bili popolnoma zane-marjeni. Zapuščena vdova vložila je konečno prošnjo na deželni odbor, naj napravi kar hoče, naj napravi konkurs ali kar si bode, ona teh stroškov ne more plačati.

Finančni odsek je razmere premoženja natanko preiskal in prevdaril in da se ta reč poprej ni rešila, so bila kriva poročila župana in župnika, katera so bila različna. Župan je namreč poročal, da je to premoženje malo vredno, da je zadolženo, da je zemljišče slabo, župnik je pa poročal, da je tisti kraj

res reven, ali pa tudi pravi, da ste dve tretjini njegovih faranov bolj revni, kakor Dernovšek. Poročila o tej zadevi so bila tedaj nasprotna in vsled tega se deželni odbor ni mogel odločiti za odpis teh stroškov. Finančni odsek pa oziral se je vendar na to, da se je za ranjkega Štefana Dernovška v blaznici trikrat strošek plačal in da se le zdaj zastala svota plačati ne more, finančni odsek bi se ne bil oziral na vdovo, katera ni ravno posebno pridna, pa tudi na otroka ne, ki je že 16 let star, ali iz vseh pisem, katera so bila odseku na razpolaganje, se je videlo, da bi iztirjevanje dotičnih stroškov deželnemu zakladu prizadelo nove stroške. Zato ne preostane drugega, nego neki konec napraviti tej morski kači in privoliti, da se ta strošek odpiše.

Finančni odsek tedaj predlaga, da se blaznični strošek 622 gld. 28 kr. za Štefana Dernovška odpiše. (Obvelja — Angenommen.)

b) Alojzije Malenšek, učiteljske sirote, za miloščino.

b) Der Aloisia Malenšek, Lehrerswaife, um Gnadengabe.

Poročevalec dr. Poklukar:

Alojzija Malenšek, učiteljska sirota, prosi za miloščino. Oče te Alojzije Malenšek, katera je tretja hči učitelja Malenška, je že 1835. leta na Raki umrl. Njene dve sestri, katere živite tukaj v Ljubljani, hranite se s tem, da imate študente na hrani.

Pred 3 leti se je vsaki teh dveh sestra privolila podpora v okrogli svoti 30 gld. in ker se je to zgodilo, mislila si je tudi tretja sestra: zakaj bi se tudi jaz ne obrnila na deželni zbor za podporo. V svoji prošnji navaja, da je rojena 1833. leta, tedaj je zdaj že precej postarna, da je njen oče umrl 21. novembra 1835. leta, da je kot učitelj služil 25 let v zadovoljstvo oblasti, priložila je svoje prošnji tudi ubožni list, iz katerega se vidi, da res nima premoženja; tudi zdravstveno spričalo trdi, da je bolehn, pravi se namreč v spričalu, „daß sie an hochgradiger chronischer Blutarmut und an vielen hiemit verbundenen und dadurch bedingten Krankheitserscheinungen, wie: allgemeine Schwäche, Appetitlosigkeit, Herzklopfen, Athemnot u. leidet“. Navaja se dalje v zdravniškem spričalu, da zavolj bolehnosti mora po dalje časa biti v postelji; tedaj ni dvomiti, da bi se tudi tej tretji sestri podpora prilegla in ko bi finančni odsek imel kje zaje-mati take podpore, bi gotovo rekel, naj se tudi tej tretji sestri podpora dá. Toda v finančnem odseku se je naglašalo, da ne gre podpirati otrok nekdanjih učiteljev, kateri so že skoraj pred 40. leti umrli, ker bi konečno vsled takih privolitev cela dolga vrsta učiteljskih otrok s prošnjami za podporo prišla, ki bi v raznih stiskah in ubožtvu rekli: tudi naš oče je bil učitelj, dajte tedaj tudi nam podporo.

Finančnemu odseku se je zdelo potrebno to prošnjo odbiti in jo vrniti prosilki.

Tedaj predlaga finančni odsek:

Prošnja Alojzije Malenšek, učiteljske sirote, za miloščino se ne vslihi. (Obvelja — Angenommen.)

- c) Dr. Gestrina gledé podpore za Marijo Tekavčič.
- e) Des Dr. Gestrin um Unterstützung für Maria Tekavčič.

Berichterstatter Deskmann:

Hoher Landtag!

Es hat sich die Vormundschaft der minderjährigen Maria Tekavčič, Tochter des Zwangsarbeitshausverwalters Karl Tekavčič, an den hohen Landtag mit der Bitte gewendet, es möge letzterer auch für das Jahr 1885 eine gleiche Gnadengabe wie im Vorjahre, oder wo möglich noch in ausgiebigerer Weise bewilligt werden. Das Mädchen ist 19 Jahre alt und konnte wegen überschnittenen Normalalters eines Erziehungsbeitrages nicht mehr theilhaftig werden, jedoch hat der hohe Landtag im Vorjahre derselben mit Rücksicht darauf, daß sie an geistiger Demenz leidet und auch körperlich sehr unentwikkelt ist, für das Jahr 1884 eine Gnadengabe von 50 fl. bewilliget. In der Zwischenzeit haben sich die Verhältnisse dieses unglücklichen Mädchens noch trauriger gestaltet, dasselbe verfiel in Tobsucht und mußte im Irrenhause durch volle 2 Monate auf Kosten ihrer Mutter unterbracht werden. Die betreffenden Verpflegungskosten sind von der Mutter auch bezahlt worden.

Es wäre ein Gebot der Humanität und eine billige Rücksicht auf einen verstorbenen getreuen Diener unseres Landes, daß hier Gnade geübt würde. Jedoch glaubte der Finanzausschuß, daß auf derartige Gesuche erst nach Beibringung des Armutszugnisses Rücksicht genommen werden könnte. Daher der Antrag gestellt wird (here — ließt):

„Der hohe Landtag wolle beschließen:

Wird dem Landesausschuße zur Erledigung mit der Ermächtigung abgetreten, der Maria Tekavčič eine Gnadengabe in der gleichen Höhe wie im Jahre 1884, nämlich von 50 fl., auch für das Jahr 1885 für den Fall der nachträglichen Vorlage des legalen Armutszugnisses, zu bewilligen“. (Obvelja — Angenommen.)

- d) Podpornega društva rudarskih akademikov v Ljubnem za podporo.
- d) Des Unterstützungsvereines für Hörer an der Bergakademie in Leoben um Subvention.

Poročevalec Kersnik:

Slavni zbor!

Poročati mi je danes o treh prošnjah za podporo. Vse so iz dijaških krogov, kakoršne so skoro vedno v enaki meri dohajale sl. zboru v teku zadnjih 10 let. Finančni odsek ni imel povoda gledé teh prosilcev — bodisi jim povoljno ali nepovoljno — odstopati od sedanje navade, ter se je tudi letos držal svojih sklepov v zadnjem letu gledé prošnje rudarskih akademikov v Ljubnem za podporo. Slavni deželni zbor se na to prošnjo še nobeno leto ni oziral, ker prosilci niso dokazali, da podpirajo dijake iz Kranjske, kakor tudi sploh niso dokazali, da so na rudarski akademiji v Ljubnem kranjski dijaki podpore potrebni. Zatorej predlaga finančni odsek:

Slavni deželni zbor naj sklene:

Prošnja rudarskih akademikov v Ljubnem za podporo se ne vsliši.

(Obvelja — Angenommen.)

- e) Podpornega društva dijakov v Novem mestu za podporo.
- e) Des Studentenunterstützungsvereines in Rudolfswerth um Subvention.

Poročevalec Kersnik:

Podporno društvo dijakov v Novem mestu obrnilo se je na slavni deželni zbor za podporo. To društvo je še jako mlado, in, kakor je Novomesto malo, nima sredstev, da si tam to društvo dobi dovolj podpore. Ravno zavolj tega mu je slavni zbor tudi dosedaj vsako leto dovolil 200 gld. podpore. Tudi letos predlaga finančni odsek:

Slavni deželni zbor naj sklene:

Podpornemu društvu Novomeške gimnazije se dovoli podpora 200 gld. za leto 1885. iz deželnega zaklada.

(Obvelja — Angenommen.)

- f) Društva za oskrbovanje bolnih dijakov na Dunajski univerzi za podporo.
- f) Des Vereines zur Pflege kranker Studirenden an der Wiener Universität um Unterstützung.

Poročevalec Kersnik:

Nadalje imam poročati o prošnji društva za oskrbovanje bolnih dijakov na Dunajski univerzi za podporo. Tu mi je omeniti, da kranjska dežela plačuje letnino za vse študente iz Kranjske, kateri se javijo pri tem društvu za člane. Zadnja leta je tudi deželni zbor kranjski poleg tega statutarnega doneska dovolil temu društvu posebej podporo po 50 gld. na leto. Finančni odsek je ostal tudi letos pri tem sklepu in predlaga slavnemu zboru:

Slavni deželni zbor naj sklene:

Društvu v podporo bolnih dijakov na Dunaji dovoli se iz deželnega zaklada razun statutarnega letnega doneska podpora 50 gld. za leto 1885.

(Obvelja — Angenommen.)

6. K prilogi 7. — Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu normalno - šolskega zaklada za l. 1883.

6. Zur Beilage 7. — Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über den Rechnungsschluß des Normalerschulfonds pro 1883.

Poročevalec Šuklje:

Finančni odsek je računski sklep normalno-šolskega zaklada za leto 1883. pretresaval in priporoča,

da ga slavni zbor odobri v sledečih točkah: Pravi dohodki, obresti 3847 gld. 20 kr.; dohodek za prejšnja leta 1375 gld. 50 kr., dohodek za računsko leto 1883. 2471 gld. 70 kr., zastanki koncem leta 1883. 1375 gld. 50 kr.

Abgeordneter Ludmann:

Das hohe Haus möge erlauben, wenn ich den Herrn Referenten unterbreche, ich will nur, indem die Vorlesung der Detailposten das hohe Haus nicht interessiert und den Herrn Referenten unnötigerweise ermüdet, beantragen, daß nur die Hauptpositionen vorgelesen werden, was schon mit Rücksicht auf die Zeitersparnis zu empfehlen wäre. Es war ja auch in den Vorjahren nie Übung, daß man alle Detailposten vorbrachte.

(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Šuklje:

(bere glavne točke iz priloge št. 7 — ließt die Hauptpositionen aus der Beilage Nr. 7):

Omeniti moram, da nimam nobene opazke izvzemši pri št. 9. „prehodnji stroški“ na strani 5. „zastanki konec decembra 1883 za računsko leto 1883.“ Tukaj stoji znesek 18.360 gld., kar je tiskarska pomota in se mora glasiti le 360 gld.

Finančni odsek torej predlaga:

Slavni deželni zbor naj sklene: računski sklep kranjskega normalno-šolskega zaklada za l. 1883.

s skupnimi dohodki	221.929 gld. 66 kr.
z zastanki	18.188 „ 5 „
s skupnimi stroški	219.558 „ 99 „
s končnim ostankom gotovine	2.370 „ 67 „
z zastanki	2.107 „ 41 „
s skupnim premoženjem	112.158 „ 72 „
in s čistim končnim premoženjem	110.051 „ 31 „

se odobri.

Poslanec Kersnik:

Slavni zbor!

Jaz bi imel le nekaj omeniti k št. IV. lit. a. Izprosil bi si ne bil besede o tej zadevi zdaj, nego bi bil počakal, dokler bi bil prišel na dnevni red §. 2. letnega poročila, kateri govori o pobiranju davkov sploh, pa, ker se stvar, o katerej mislim govoriti, tiče šolske zaklade in ker zneski, ki so se po deželi iztirjevali, tekó v normalni šolski zaklad in ker je to terjanje po nekem novem načinu vkazano po slav. deželnem odboru, naj mi bo dovoljeno danes o tej reči spregovoriti.

Kakor je znano, je mnogo šolskih občin še spočetka prejšnjega decenija zaostalo sè svojo šolnino. Malomarni župani, malomarni predstojniki krajnih šolskih svetov, oziroma šolskih občin, pa tudi malomarna okrajna glavarstva so pustila, da je ta šolnina za 10 let zaostala, tedaj toliko časa, da so vže tisti otroci, gledé katerih se je imela šolnina plačati, deloma pri vojaki, deloma so pa vže umrli. Starši nekaterih tacihih otrok so vže izgubili svoja posestva, zato pa tudi niso v teku zadnjih let, v katerih se je ta stvar sprožila, teh zaostankov plačali in občine niso imele nobene moči iztirjati te zastanke od onih, kateri so bili pravi dolžniki.

Deželni odbor porabil je za to drastično sredstvo, ter je naročil vsim davkarijam repartirati te doneske, ki so bili deloma jako visoki, na direktni davek. Ravno tako drastično so to reč izpeljali davkarski uradi, kateri teh zaostankov niso repartirali na šolske, nego na katastralne občine, katere so pa nekaj čisto družega, nego šolske občine. Šolska nekatera občina ima po 3 — 4 katastralne občine in tako se je vršila krivica, da je plačala te zaostanke tista katastralna občina, po katerej se je imenovala dotična šolska občina.

Jaz nisem mogel najti pravega razloga za tako postopanje. Predloga o njem ne morem staviti, ampak želel bi le, da se mi ta reč iz kompetentnega mesta razjasni.

Poslanec dr. Vošnjak:

Iztirjavanje zastankov po tem potu sklenil je prejšnji deželni odbor in tudi ko sem jaz referat prevzel, sem sprevidel, da je stvar popolnoma opravičena. Zakaj deželni fond je plačal učitelje, nekateri občine so pa dolžne ostale svoje doneske v normalno-šolski fond, ker v mnogo krajih niso iztirjale šolnine. Kaj je mogel deželni odbor storiti? Vsako leto je bilo 20.000 gld. do 24.000 gld. zastanka, zato je deželni odbor sklenil jih iztirjati v sporazumljeni z deželnim šolskim svetom na podlagi novega šolskega zakona. Ker mnoge občine niso hotele nalagati potrebnih procentov, storil je to deželni odbor z deželno vlado. Nastalo je pri tem še drugo vprašanje, namreč: nekateri posestniki so se pritoževali, da so posestva še le pozneje kupili in ugovarjali: kako pridemo mi do tega, da moramo občinske priklade plačati za zastanke, za katere nismo krivi. Tacihih ugovorov je deželni odbor največ iz Kočevskega okraja prejel in je se ve da vse odbil, kajti občine, to je, vsi občani so dolžni plačati naklade, katere so naložene bile od deželnega odbora in deželne vlade, zato so se tudi od dotičnih posestnikov iztirjale. Meni se zdi, da je to ravno isti slučaj, kakor n. pr. pri cestah ali za kako drugo reč, ako se je občina v prejšnjih letih zadolžila. Potem bi tudi lahko posestniki rekli: mene ta in ta občinski dolg nič ne briga, ker je bil poprej narejen, ko še jaz nisem bil lastnik in jaz ga ne plačam. Tedaj je čisto naravno, da je deželni odbor vse take ugovore odbil in dotični davkoplačevalci se niso pozneje več pritoževali, ampak so mirno plačali, kar se jim je plačati ukazalo. Leta 1881. so bile vse zadete občine navedene v letnem poročilu, od katerih so se tirjali ti doneski; pritožbe ni bilo nobene in deželni odbor ni imel več s to rečjo opraviti in ko bi katera prošnja bila prišla, bi se bilo vže odgovorilo. Po mojem mnenju je tedaj popolnoma pravilno postopal deželni odbor in deželni šolski svet.

Poročevalec Šuklje:

Meni se vidi, da častiti gosp. predgovornik gosp. poslanca Kersnika ni dobro razumel. Kakor sem jaz tolmačil govor gospoda Kersnika, se ni on pritoževal zaradi tega, ker se imajo povrniti ti zastanki, temveč govoril je le proti temu, da se izterjava zastanek ne od šolskih, temveč od katastralnih občin. Jaz ne vem, ali se je to v istini dogodilo, ali odobravati tega nikakor ne morem. Kajti kdo je imel pred l. 1875. skrb, vzdrževati šole? Šolske občine in postava od

29. aprila 1873., §. 45. podelila je tudi šolskim občinam pravico, pobirati priklade v to svrhu; tedaj mislim, da so v tem slučaju le šolske občine dolžne, vrniti te zastanke. No, če pogledam ravno tisto letno poročilo, katero je poprej citiral g. dr. Vošnjak, vidim, da se tam izrečno govori o šolskih občinah in ravno tam stoji veliko število občin, zlasti Kamniškega in Kočevskega okraja, katere svojih starih dolgov niso plačale. Tacih šolskih občin je dolga vrsta v omenjenem poročilu in pri vsaki teh občin navedena je priklada, katera se ji je naložila. Tedaj je popolnoma vtemeljeno, kar je naglašal gosp. Kersnik, namreč, da se imajo ti zastanki iztirjevati ne od katastralnih, temveč od šolskih občin.

Deželni glavar:

Ugovora proti prebranemu predlogu nisem slišal, tedaj smatram, da so vse številke odobrene. (Pritrjuje se — Zustimmung.)

7. K prilogi 9. — Ustno poročilo finančnega odseka o računskih sklepih ustanovnih zakladov za l. 1883.

7. Zur Beilage 9. — Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über die Rechnungsabschlüsse der Stiftungsfonde pro 1883.

Poročevalec dr. Poklukar:

Slavni zbor!

Imam poročati v imenu finančnega odseka o računskih sklepih ustanovnih zakladov za leto 1883. Ker je pa to poročilo po svojih številkah zelo obširno in ker ne dvojim, da so gg. poslanci na drobno pregledali te številke, mislim, da me bodo oprostili od branja vseh teh številk, ker bi za to preveč časa potreboval; tedaj prosim slavni zbor, da mi dovoli, da pri vsakem zakladu samo skupno svoto navedem.

(Pritrjuje se — Zustimmung.)

(Bere skupne svote iz priloge 9. — Liest die Gesamtsummen aus der Beilage Nr. 9.)

Finančni odsek predlaga, da se ti računski sklepi z vsemi številkami odobre. (Obvelja — Angenommen.)

8. K prilogi 1. — Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu deželne vino- in sadjerejske šole na Slapu za l. 1883.

8. Zur Beilage 1. — Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über den Rechnungsabschluß der Landes-Obst- und Weinbau-schule in Slap pro 1883.

Poročevalec dr. Poklukar:

(bere glavne točke iz priloge št. 1. — liest die Hauptpositionen aus der Beilage Nr. 1.)

Finančni odsek predlaga, da se ta računski sklep v vseh svojih dohodkih in stroških odobri. (Obvelja — Angenommen.)

9. Priloga 23. — Predlogi finančnega odseka k §. 7., marg. št. 5. do 14., deželno-odbornega letnega poročila zadevajočega deželno prisilno delalnico.

9. Beilage 23. — Anträge des Finanzausschusses zu §. 7, Marg. Nr. 5 bis 14 des Rechnungsjahrsberichts, betreffend die Landeszwangsarbeitsanstalt.

Berichterstatter Luckmann:

Hoher Landtag!

Die Verhältnisse unseres Zwangsarbeitshauses haben sich seit 1883 wesentlich gebessert. Wie die Herren aus dem Rechnungsabschlusse ersehen, so haben wir einen Überschuss von 3264 fl. 71 kr., während für das betreffende Jahr ein Defizit von 9700 fl. präliminirt war. Diese Differenz ist hauptsächlich wohl dem Umstande zuzuschreiben, dass das Zwangsarbeitshaus vollständig seinem Zwecke zugeführt werden konnte, und wie die geehrten Herren sich erinnern werden, haben wir schon einmal vor Augen gehabt, dass sich der Stand des Fonds bessern muss, wenn der Belagraum nicht etwa von Krainern, sondern hauptsächlich von Fremden voll benützt wird. Ein großer Theil der Auslagen, Gehalte, Pensionen, Kosten für Bewachung, Aufseher, bleibt sich immer gleich und vertheilt sich dann auf eine viel größere Anzahl von Zwänglingen. Die Verpflegungsgebühr beträgt 50 kr. pr. Tag, also ist leicht einzusehen, dass bei höherem Belagsraume sich der Stand des Fonds bessern muss. Andererseits haben sich auch die Arbeitsverhältnisse gebessert und endlich ist durch Übernahme in eigene Regie eine Ersparnis erzielt worden, die künftige Jahre vielleicht noch mehr betragen wird, als jetzt. Allerdings trägt zu diesem Resultate auch bei, dass man in den Vermögensstand gewisse Posten als Activa eingetragen hat, die genau genommen keine Activa mehr bilden; es sind dies uneinbringliche Activrückstände. Andererseits ist das Inventar immer mit größeren Posten eingestellt, so z. B. Service, Bekleidung, Werkzeuge, Geräthschaften, mit 10.500 fl.; es ist schwer zu beurtheilen, ob dies alles den Werth wirklich repräsentirt oder nicht, aber ich bin nahezu überzeugt, dass der Betrag zu hoch gegriffen ist, wie auch der für das Gebäude, welches einen Werth von 63.000 fl. repräsentiren soll. Nun ist es gewiss ein Vortheil für uns, wenn wir genaue Bilanz aufnehmen, zu welcher jeder Private verpflichtet ist, umsomehr also das Land, um nicht den Neid der anderen Länder zu erregen, und diese zu veranlassen, in dem Glauben, dass sie für ihre Zwänglinge zu viel bezahlen, die Verpflegungsgebühr herunter zu setzen.

Deshalb hat der Finanzausschuss beschlossen, den Antrag zu stellen, dass in den Auslagen auch ein Betrag für Werthverminderung an den Realitäten und Inventarien vorkommen soll, so dass die Resultate mehr oder weniger der Wirklichkeit gleichkommen und nicht günstiger scheinen, als sie factisch sind, denn wir haben beim

Zwangsarbeitshaus = Vermögen im Laufe von 6 bis 8 Jahren eine Vermehrung um nahezu 20.000 fl. zu verzeichnen, und wenn dies so fortgeht, würde das Zwangsarbeitshaus = Vermögen alle Jahre größer. Um diese Täuschung nicht hervorzurufen und anderen Ländern zu zeigen, daß die Ausgaben größer sind, hat der Finanzausschuß eine genaue Buchung beschloffen. Es wird ein gewisser Betrag an Mobilien und Inventar abgeschrieben und unter durchlaufende Ausgaben verbucht. Nun müssen allerdings bei dieser Buchung die Abschreibungen als Ausgaben in das Präliminare eingestellt werden, was gegen die bisherige Übung ist, aber wir haben eben keinen anderen Weg, als diese Ausgaben in das Präliminare zu stellen, wenn wir mit einem Deficite schließen wollen und man wird das Vermögen alljährlich geringer aufnehmen müssen. Dieser Absicht entspringen die zwei ersten Anträge, die die Herren vor sich liegen haben, und welche lauten:

1. „Activ = Rückstände, deren Einbringung zur Zeit des Rechnungsabschlusses zweifelhaft erscheint, sind abzuschreiben und von der Buchhaltung abgefordert in Evidenz zu halten, um solche im Falle Änderung der Verhältnisse der Schuldner einzubringen.“

2. Für Werthverminderung am Vermögensstande sind alljährlich 4% bei den Immobilien und 15% an den Inventarien in Abschreibung zu bringen, welche Werthverminderung im Präliminare als Erfordernis eingestellt und am Vermögensstande in Abzug gebracht werden soll.“

Bezüglich der anderen Punkte des Rechenschaftsberichtes hat der Finanzausschuß geglaubt, solche zur Kenntnis nehmen zu sollen, mit Ausnahme des Berichtes bezüglich der Aufseherposten. Es ist ohne Zweifel von Vortheil, wenn brave Aufseher dauernd für die Anstalt gewonnen werden. Nun sind einige provisorisch angestellt, die der Verwalter gerne als tüchtige Kräfte auf die Dauer fesseln möchte. Nachdem bei Vermehrung des Zwanglingsstandes es nothwendig ist, eine größere Anzahl von Aufsehern dauernd zu erhalten, so hat der Finanzausschuß den Antrag gestellt:

3. „Der Landesausschuß wird ermächtigt, zwei neue definitive Aufseherposten II. Classe zu creiren.“

Was den 4. Antrag betrifft, so ist bei Organisirung der Stelle des Zwangsarbeitshauskontrollors im Landtage der Antrag angenommen worden, daß bei Neuabsetzung der Stelle der Wohnungsbeitrag zu entfallen hätte, da nämlich der frühere Controllor noch einen Wohnungsbeitrag hatte.

Vor 3 Jahren ist im Landtage der Antrag gestellt worden, daß für den Controllor im Interesse der Überwachung der Anstalt eine Naturalwohnung herzustellen sei, was indeffen geschehen ist. Der neuernannte Controllor Albin Petermel, ein verdienstvoller Mann, läßt sich das Interesse der Anstalt sehr angelegen sein; deshalb erlaubt sich der Finanzausschuß den Antrag zu stellen (bere — ließt):

4. „Der Landesausschuß wird ermächtigt, die hergestellte Naturalwohnung in der Anstalt dem neu ernannten Controllor der Anstalt Herrn Albin Petermel zu überlassen.“

Das sind die Anträge, die zum Rechenschaftsberichte gestellt werden, und in Verbindung mit dem Präliminare stehen. (Predlogi 1 — 4 obveljajo — Die Anträge 1 — 4 werden angenommen.)

10. Priloga 24. — **Poročilo finančnega odseka: a) o deželno-odborni predlogi zaradi povešanja nekaterih plačil v prisilni delalnici** (k prilogi 10) — **in b) o proračunu zaklada prisilne delalnice za l. 1885.** (k prilogi 16/B.)

10. Beilage 24. — **Bericht des Finanzausschusses: a) über die Landesausschussvorlage in Betreff Erhöhung einiger Bestellungen im Zwangsarbeitshause** (zur Beilage 10) **und b) über den Voranschlag des Zwangsarbeitshausfondes pro 1885** (zur Beilage 16/B.)

Berichterstatter Luckmann:

Erlaube mir die Bitte an das hohe Haus zu stellen, mich im Interesse der Beschleunigung von der Vorlesung der Detailposten zu entbinden, ich werde nur die Hauptsummen vorbringen und bitte mich zu unterbrechen, wenn jemand von den Herren einen Antrag vorzubringen hat. (Priljuje se — Wird zugestimmt.) — (Bere — Ließt):

Der Finanzausschuß hat den Voranschlag des Zwangsarbeitshausfondes für das 1885 geprüft und beantragt:

Das Erfordernis einzustellen für

I. Gehalte	mit	3.100 fl. —	fr.
II. Quartiergelder	„	66 „ —	„
III. Emolumente	„	1.010 „ —	„
IV. Bestellungen	„	636 „ —	„
und zwar wird in Folge Berichtes des Landesausschusses Beilage 10 eine Erhöhung beantragt bei der Bestallung des Meßners von 19 fl. auf 36 fl., bei der Bestallung des Aushilfslehrers von 300 fl. auf 330 fl., bei der Bestallung des Barbiers von 76 fl. auf 100 fl., wodurch der erwähnte Bericht seine Erledigung findet.			
V. Löhningen	mit	8.693 „ —	„
VI. Kirchnerfordernisse	„	100 „ —	„
VII. Unterrichts-, Amts- und Kanzlei- erfordernisse	mit	290 „ —	„
VIII. Erfordernisse für Montur und Armatur	mit	900 „ —	„
IX. Fabrikserfordernisse	„	13.390 „ —	„
X. Erhaltung der Gebäude	„	429 „ —	„
XI. Steuern und Abgaben	„	2 „ —	„
XII. Regiekosten	„	23.685 „ —	„
XIII. Pensionen	„	1.503 „ —	„
XIV. Provisionen	„	1.951 „ —	„
XV. Gnadengaben	„	671 „ —	„

Mehr um 40 fl. Gnadengabe an die Wundarztenwaise Paula Wukotić und 30 fl. Gnadengabe an die Aufseherwaise Josefa Kumer, in Folge Landtagsbeschlusses, II. Sitzung, vom 16. September 1884.

XVI. Verschiedene Auslagen 100 „ — „

XVII. Abschreibungen an uneinbringlichen Rückständen, welche von der Buchhaltung in Evidenz zu halten und im Falle Änderung der Verhältnisse einzubringen sind . . . mit 2.677 fl. 74³/₄ fr.
 Abschreibung an den Realitäten pr. 63.000 fl. mit jährlich 4% . . mit 2.520 „ — „
 Abschreibung an den Inventarien im Betrage von rund 10.500 fl. mit 15% jährlich . . . mit 1.575 „ — „

Gesamterforderniß . . 63.298 fl. 74³/₄ fr.

Die Bedeckung ist unverändert nach dem Antrage des Landesauschusses einzustellen mit dem Gesamtbetrage von 56.236 fl.

Im Vergleiche mit dem Gesamterfordernisse . . . pr. 63.298 fl. 74³/₄ fr.
 und der Bedeckung . . . „ 56.236 „ — „
 zeigt sich ein Abgang . . . pr. 7.062 fl. 74³/₄ fr., welcher aus dem Landesfonde zu decken ist.

Der Finanzausschuß hat in Berücksichtigung der Gründe des Landesauschusses die Erhöhungen sub IV bewilligt und in das Präliminare einzustellen beschlossen, wodurch diese Vorlage erlediget erscheint. (Obvelja v 2. in 3. branji — Wird in 2. und 3. Lesung angenommen.)

11. Ustno poročilo upravnega odseka o §. 5. deželno-odbornega letnega poročila zadevajoč „Občinske zadeve“.

11. Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über §. 5 des Rechnungsbereiches, betreffend „Gemeindeangelegenheiten“.

Poročevalec Svetec:

Deželni odbor poroča v §. 5. letnega poročila o občinskih prikladah in sicer o takih, za katere je bilo treba deželne postave in potem o takih, katere je deželni odbor sam po svoji oblasti dovolil. Kar se tiče prvih priklad, so vse brez izjeme kot dotične postave zadobile Najvišjo sankcijo, kar se pa tiče druge vrste priklad, jih je dovolil deželni odbor in se je pri tem natančno držal postavnih določil. Deželni odbor je vrh tega tudi v okviru postave zadovoljeval nekaterim drugim prošnjam občin in sicer prošnjam za občinske takse, pasjega davka, kar je vse po postavi določeno in opravičeno. Deželni odbor poroča nadalje tudi zastran prošnje, katero je poslal do visoke c. kr. vlade gledé premembe domovinske postave in pravi, da zastran tega od vlade še ni prišel odgovor. Nadalje poroča deželni odbor, da se je prepričal, da so občinski uradi nadzorovali, kakor je treba, mere in vage. Nadalje poroča, da je občini Tržiški dovolil prodajo nekega zemljišča in nazadnje poroča o bilancii zastran posojila ljubljanskega mesta.

O vseh teh predmetih ni našel upravní odsek nobenega zadržka in ne more družega nasvetovati, kakor to, da naj slavni deželni zbor vse točke tega predmeta, to je ves ta paragraf vzame na znanje.

(Obvelja — Angenommen.)

12. K prilogi 20. — Ustno poročilo upravnega odseka o deželno - odborni predlogi gledé odobrenja različnih občinskih priklad.

12. Zur Beilage 20. — Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses über die Landesauschussvorlage, betreffend die Genehmigung verschiedener Gemeindeforderungen.

Poročevalec Svetec:

Slavni zbor!

Imam poročati o prilogi 20., v kateri deželni odbor predlaga postave zastran dovolitve takih občinskih priklad, katere presegajo 50%, za katere je treba deželne postave. Našteto je tukaj 9 takih občin, katere potrebujejo več, kakor 50% priklade. Prva taka občina je Dolenja Podgora, katera potrebuje za tekoče leto 91% priklade in sicer za popravo stolpa pri cerkvi, potem pa tudi za svoje občinske in šolske potrebščine. Iz priloge je razvidno, da so te priklade res potrebne, da je občinski odbor te priklade pravilno sklenil in da proti temu ni bilo ugovora. Deželni odbor ni imel nobenega pomisleka, da bi ne nasvetoval privolitve teh priklad. Tudi upravni odsek nima proti temu pomisleka, tedaj nasvetuje ravno to, kar deželni odbor in sicer:

Slavni deželni zbor naj sklene:

„Občini Dolenja Podgora, okraja Črnomeljskega, dovoli se za leto 1884, razun užé od deželnega odbora z ukazom dné 12. macedija 1884, št. 272, za popravo stolpa v Starem trgu dovoljene 30% in za občinske in šolske potrebščine dovoljene 20% priklade, za popravo stolpa v Starem trgu še 16% in za občinske in šolske potrebščine še 25%, tedaj skupaj 91% priklada na vse neposrednje davke z izvanrednim nakladom“.

Der hohe Landtag wolle beschließen:

„Der Gemeinde Unterberg, Bezirk Tschernembl, wird für das Jahr 1884 außer der bereits vom Landesauschusse mit dem Erlasse vom 12. März 1884 Z. 272 für die Reparatur des Kirchthurmes in Altenmarkt bewilligten 30% und für Gemeinde- und Schulbedürfnisse bewilligten 20% Umlage, noch eine 16% für die Reparatur des Thurmes in Altenmarkt und noch eine 25% für Gemeinde- und Schulbedürfnisse, somit zusammen eine 91% Umlage auf alle directen Steuern sammt außerordentlichem Zuschlag bewilligt.“

(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Svetec:

Druga občina je Stari trg v Črnomeljskim okraji, katera potrebuje za popravo istega stolpa, kakor Dolenja Podgora 46% priklade in vrh tega še za občinske in šolske potrebščine 30%. Deželni odbor je užé iz svoje oblasti dovolil tej občini pobiranje 50% priklade, katere je pa treba za 26% več. Tudi tukaj ni v nobenem oziru zadržka.

Upravni odsek stavlja tedaj, kakor deželni odbor, sledeči nasvet:

Slavni deželni zbor naj sklene:

„Občini Stari trg, okraja Črnomeljskega, dovoli se za leto 1884. v ta namen, da se pokrijejo stroški

za popravno stolpa farne cerkve v Starem trgu razun od deželnega odbora za ta namen za leto 1884. dovoljene 30% priklade še 16% priklada in dalje, da se pokrijejo občinske in šolske potrebščine razun užé od deželnega odbora dovoljene 20% priklade še 10%, tedaj skupaj 76% priklada na vse neposrednje davke z izvanrednim nakladom.“

Der hohe Landtag wolle beschließen:

„Der Gemeinde Altenmarkt, Bezirk Tschernembl, wird für das Jahr 1884 zum Behufe der Deckung der Thurm-Reparaturkosten bei der Pfarrkirche in Altenmarkt außer der vom Landesausschusse hiefür für das Jahr 1884 bewilligten 30% Umlage noch eine 16% Umlage, ferner zur Deckung der Gemeinde- und Schulbedürfnisse außer der bereits vom Landesausschusse bewilligten 20% Umlage noch eine 10%, somit zusammen eine 76% Umlage auf alle directen Steuern sammt außerordentlichem Zuschlag bewilligt.“

(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Svetec:

Tretja občina je Radence. Tudi tukaj je treba za popravno istega cerkvenega stolpa 46%, vrh tega pa za občinske in šolske potrebe in sicer za davčno občino Radence 28% in za Sodevce 25%, tedaj skupaj za prvo 74%, za drugo pa 71%. Tudi tukaj ni nobenega zadržka; upravni odsek tedaj predlaga, kakor deželni odbor:

Slavni deželni zbor naj sklene:

„Občini Radence, okraja Črnomeljskega, dovoli se za leto 1884. razun užé od deželnega odbora za popravno stolpa farne cerkve v Starem trgu dovoljene 30% priklade še 16% na vse neposrednje davke z izvanrednim nakladom, dalje se dovoli za leto 1884. razun užé od deželnega odbora za občinske in šolske potrebščine dovoljene 20% priklade, 8% za Radence in 5% za Sodevce, tedaj vse skupaj za Radence 74% in za Sodevce 71% priklada na vse neposrednje davke z izvanrednim nakladom.“

Der hohe Landtag wolle beschließen:

„Der Gemeinde Radenz, Bezirk Tschernembl, wird für das Jahr 1884 außer der bereits vom Landesausschusse für die Reparatur des Thurmes bei der Pfarrkirche in Altenmarkt bewilligten 30% Umlage noch eine 16% Umlage auf alle directen Steuern sammt außerordentlichem Zuschlag, ferner für das Jahr 1884 außer der bereits vom Landesausschusse für Gemeinde- und Schulbedürfnisse bewilligten 20% Umlage, noch 8% für Radenz und 5% für Schöppfenlag, somit im Ganzen für Radenz eine 74% und für Schöppfenlag eine 71% Umlage auf alle directen Steuern sammt außerordentlichem Zuschlag bewilligt.“

(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Svetec:

Četrta občina je Dobliče, tudi Črnomeljskega okraja. Tam je potreba, da se napravi šola, kajti ta občina je zdaj v sredi med Črnomeljem in Maverlom. V Črnomelju je predaleč, a v Maverlu je nemška šola, katere ne more rabiti. Prisiljena je tedaj skrbeti, da si svojo lastno šolo napravi. Občina je sklenila v ta namen nabirati tako imenovani fond za zidanje

šole in pobirati že za tekoče leto v ta namen 33% priklade. Vrh tega potrebuje še za svoje občinske potrebe 37%, tako, da potrebuje vsega skupaj 70% naklade. Deželni odbor je že sam iz svoje oblasti privolil 50% in nasvetuje, da se še tudi za ostale potrebe 20% dovoli. Upravni odsek predlaga, kakor on:

„Slavni deželni zbor naj sklene:

Občini Dobliče, okraja Črnomeljskega, dovoli se za leto 1884 razun že od deželnega odbora dovoljene 33% priklade za ustanovo zaklada za zidanje ljudske šole in 17% za občinske potrebščine, še 20% za občinske potrebščine, tedaj skupaj 70% priklada na vse neposrednje davke z izvanrednim nakladom.

Der hohe Landtag wolle beschließen:

Der Gemeinde Döblitz, Bezirk Tschernembl, wird für das Jahr 1884 außer der vom Landesausschusse zur Bildung eines Baufondes für den Schulhausbau bewilligten 33% und für Gemeindebedürfnisse bewilligten 17%, noch eine 20% Umlage für Gemeindebedürfnisse, daher zusammen eine 70% Umlage auf alle directen Steuern sammt außerordentlichem Zuschlag bewilligt.“

(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Svetec:

Peta občina je Vinica. V tej občini je treba v Preloki stolp farne cerkve popraviti, ki je tako slab, da se je morala zaradi poprave vršiti konkurenčna obravnava. Za Preloko in Žuniče so stroški v proračuni toliki, da je treba za leto 1884. 100% priklade in za leto 1885. 50%. Občinski odbor v Vinici je te priklade sklenil in je našel, da so ti stroški opravičeni ter prosi, da se te priklade dovolijo, kar je tudi deželni odbor pritrdil.

Upravni odsek nima nič proti temu ter se strinja z nasvetom deželnega odbora ter stavlja sledeči nasvet:

„Slavni deželni zbor naj sklene:

Občini Vinica, okraja Črnomeljskega, dovoli se za leto 1884. v ta namen, da se deloma pokrijejo stroški za popravno stolpa farne cerkve v Preloki, razun od deželnega odbora za ta namen za leto 1884. užé za davčni občini Preloka in Žuniče dovoljene 35% priklade, in razun za politično občino Vinica za občinske in šolske potrebščine dovoljene 15% priklade, še pobiranje 65%, tedaj skupaj 115% priklade na vse neposrednje davke z izvanrednim nakladom v davčnih občinah Preloka in Žuniče.

Der hohe Landtag wolle beschließen:

Der Gemeinde Weiniz, Bezirk Tschernembl, wird für das Jahr 1884 zur theilweisen Deckung der Herstellungskosten für den Thurm bei der Pfarrkirche in Preloka außer der vom Landesausschusse zu diesem Zwecke für das Jahr 1884 für die Steuergemeinden Preloka und Schunitzche bewilligten 35% Umlage, und außer der für die politische Gemeinde Weiniz für Gemeinde- und Schulbedürfnisse bewilligten 15% Umlage, noch die Einhebung einer 65%, daher zusammen einer 115% Umlage auf alle directen Steuern sammt außerordentlichem Zuschlag in den Steuergemeinden Preloka und Schunitzche bewilligt.“ (Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Svetec:

Šesta občina je Semič. Tam se potrebuje za občino Štrekljevec za šolske potrebščine, prav za prav za napravo šole 50% priklade, in sicer za Štrekljevec in za vasi Goliše in Podreber. 50% potrebno je tedaj za šolo teh krajev, vrh tega pa za občinske in šolske potrebe cele občine še po 6%, tako, da za davčno občino Štrekljevec in za vasi Goliše in Podreber je treba skupaj 62% naklade. Pomisleka zoper to ni nobenega. Upravni odsek tedaj nasvetuje:

Slavni deželni zbor naj sklene:

„Občini Semič se dovoli za leto 1884., da se razun užé od deželnega odbora z ukazom od 16. marca 1884, št. 2170, za šolo v Štrekljevcu dovoljene 50% priklade, še pobra 6% za šolske in 6% za občinske potrebščine, tedaj skupaj 62% priklada na vse neposrednje davke z izvanrednim nakladom davčne občine Štrekljevec in vasi Goliše in Podreber v davčni občini Semič.“

Der hohe Landtag wolle beschließen:

„Der Gemeinde Semitsch wird für das Jahr 1884 neben der vom Landesausschusse mit Erlaß vom 16. März 1884, Z. 2170, für die Schule in Streklowitz bewilligten 50% Umlage noch eine 6% für Schul- und eine 6% für Gemeindebedürfnisse, somit zusammen eine 62% Umlage auf alle directen Steuern sammt außerordentlichem Zuschlag in der Steuergemeinde Streklowitz und in den Ortschaften Goliße und Podreber der Steuergemeinde Semitsch bewilligt.“

(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Svetec:

Sedma občina je Petrova vas. Ta potrebuje za občinske svoje potrebe 64% naklade, 40% ima že privoljeno od deželnega odbora in zdaj gre še za privolitev 24%, skupaj tedaj 64%. Tudi tukaj zoper to ni nobenega pomislika, zatorej upravni odsek nasvetuje:

Slavni deželni zbor naj sklene:

„Občini Petrova vas, okraja Črnomeljskega, dovoli se za leto 1884. razun od deželnega odbora z ukazom dne 12. novembra 1883, št. 5921, za zidanje šole dovoljene 40% priklad, za šolske in občinske potrebščine še 24%, tedaj skupaj 64% priklado, na vse neposrednje davke z izvanrednim nakladom davčne občine Petrova vas.“

Der hohe Landtag wolle beschließen:

„Der Gemeinde Petersdorf, Bezirk Tschernembl, wird für das Jahr 1884 neben der vom Landesausschusse mit Erlaß vom 12. November 1883, Z. 5921, für den Schulhausbau bewilligten 40% Umlage noch eine 24% für Schul- und Gemeindebedürfnisse, somit zusammen eine 64% Umlage auf alle directen Steuern sammt außerordentlichem Zuschlag der Steuergemeinde Petersdorf bewilligt.“

(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Svetec:

Osma občina je na Blokah, okraja Logaškega, katera popravlja cerkev Sv. Trojice in že zdaj pobira naklado 50% od vseh k Sv. Trojici vfaranih občin. Potreba je pa večja, ter je treba naklad za 6% po-

veksati. Tudi tukaj ni pomisleka in upravni odsek predlaga:

Slavni deželni zbor naj sklene:

„Občini Bloke dovoli se za leto 1884 razun od deželnega odbora z ukazom dne 4. marca 1883, št. 6407, za popravo cerkve Sv. Trojice dovoljene 41% in z ukazom dne 5. januarja 1884, št. 8120 de 1883, za občinske potrebščine dovoljene 9% priklade, za občinske potrebščine še 6%, tedaj vkup 56% priklada na vse neposrednje davke z izvanrednim nakladom v vseh davčnih občinah farne občine Sv. Trojica.“

Der hohe Landtag wolle beschließen:

„Der Gemeinde Oblak wird für das Jahr 1884 neben der vom Landesausschusse mit Erlaß vom 4. März 1883, Z. 6407, für die Reparatur der Kirche der Heil. Dreifaltigkeit bewilligten 41% und neben der mit Erlaß vom 5. Jänner 1884, Z. 8120 de 1883, für Gemeindebedürfnisse bewilligten 9% Umlage noch eine 6% für Gemeindebedürfnisse, daher zusammen eine 56% Umlage auf alle directen Steuern sammt außerordentlichem Zuschlag in allen Steuergemeinden der Pfarrgemeinde Heil. Dreifaltigkeit bewilligt.“

(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Svetec:

Deveta je župnijska občina Fara, v Kostelski občini v Kočevskem okraji. Ta potrebuje novi farovž. Stroški so že preeliminirani in tudi konkurenčna obravnava se je izvršila. Potreba je na vse strani dokazana. Potrebuje pa se v ta namen naklada 300% na direktne davke; ker se pa to seveda ne more na enkrat plačati, je občina sklenila razdeliti ta naklad na 6 let tako, da se bo pobiralo vsako leto po 50%. Tudi tukaj se ne da nič ugovarjati, ker, kakor sem užé poprej rekel, je potreba novega farovža na vse strani dokazana. Toraj tudi tukaj upravni odsek nasvetuje privolitev za tekoče leto 1884. še 50% naklada. Nasvet se glasi:

Slavni deželni zbor naj sklene:

„Občini Kostel dovoli se za župnijsko občino Fara za leto 1884 v ta namen, da se deloma pokrijejo stroški za stavbo farovža pri Fari, razun užé za občinske potrebščine celi Kostelski občini predpisane 8% priklade, še pobiranje 50%, tedaj skupaj 58% priklade na vse neposrednje davke z izanrednim nakladom.“

Der hohe Landtag wolle beschließen:

„Der Gemeinde Kostel wird für die Pfarrgemeinde Fara für das Jahr 1884 zur theilweisen Deckung der Baukosten für den Pfarrhof zu Fara außer der für Gemeindebedürfnisse in der ganzen Gemeinde Kostel vorgeschriebenen 8% Umlage noch die Einhebung einer 50%, daher im Ganzen einer 58% Umlage auf alle directen Steuern sammt außerordentlichem Zuschlag bewilligt.“

(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Svetec:

Zdaj je še prošnja mestne občine Novomeske. Ta občina je imela že leta 1875. do 1884. pravico

pobirati 4 % naklado od hišne najemščine in zdaj razlaga mestni zastop, da tudi za naprej saj za prihodnja 3 leta občina ne more trpeti te priklade, zlasti z ozirom na to, ker imajo več prepotrebnih naprav oskrbeti, tako n. pr. za zboljšanje pitne vode, za tlak in za ceste. Toraj je občinski odbor sklenil vložiti prošnjo, da bi se pobiranje te priklade še za naprej na 3 leta dovolilo. Deželni odbor je to prošnjo spoznal za opravičeno in tudi upravni odsek ni imel nobenega pomisleka, da bi se omenjeni občini ta prošnja ne vslišala.

Stavlja tedaj sledeči predlog:

Slavni deželni zbor naj sklene:

„V mestni občini Novo mesto (Rudolfovo) se dovoli od l. 1885. do vštetega 1887. leta poberanje 4 % naklada na najemščino od stanovališč s to izjemo, da se ta naklad od letnih hišnih najemščin pod 24 gld., od najemščin za stanovališča c. kr. vojaških uradov in c. kr. častnikov ne pobra, od drugih hišnih najemščin pa od vseh od vsacega goldinarja po 4 krajcarje.“

Der hohe Landtag wolle beschließen:

„In der Stadtgemeinde Rudolfswerth wird für die Jahre 1885 bis einschließlic 1887 die Einhebung einer 4 % Umlage von den Mietzinserträgen in der Weise bewilliget, daß hievon die Jahreszinserträge unter 24 fl. und die Mietzinse der von k. k. Militärbehörden und k. k. Offizieren innegehabten Localitäten befreit sind, hingegen von den übrigen Mietzinsen jährlich 4 kr. von jedem Mietzinsgulden zu entrichten sind.“

(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Svetec:

Ker so vsi ti sklepi postava, potrebujejo Najvišje sankcije. Tedaj upravni odsek predlaga:

„Deželnemu odbora se naroča, da pridobi vsem pod točkami I. do vštete X. storjenim sklepom Najvišje potrjenje.“

Der Landesausschuß wird beauftragt, für die sämtlichen ad I bis einschließlic X gefaßten Beschlüsse die Allerhöchste Sanction zu erwirken.“

(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Svetec:

Predlagam, da se vsi ti sklepi tudi v tretjem branji potrdijo.

(Obvelja — Angenommen.)

Poročevalec Svetec:

Pretresovaje te priklade, je upravni odsek vendar našel, da je treba z vso pozornostjo gledati na to, da se občinam ne nakladajo prevelike priklade. Občine večkrat sklepajo take priklade, predno so natanko preudarile svojo moč in si večkrat nalagajo bremena, katerih pozneje tako rekoč ne morejo nositi. Ker je naloga deželnega zbora in zlasti deželnega odbora na to paziti, da bo gospodarstvo občinsko, kolikor mogoče občinam vgodno, zato je sklenil resolucijo, s katero se opominja deželni odbor, da bi pazil, kadar pridejo prošnje za priklade, na to, da bi se občinam tu ali tam ne nakladalo preveč. Vrh tega je sklenil

tudi naprositi visoko c. kr. deželno vlado, da bi vplivala v istem smislu na okrajna glavarstva, kadar se vršijo konkurenčne obravnave, da bi se vedno na to gledalo, da občine nosijo le toliko bremena, kolikor ga nositi morejo, in kjer se velika priklada pokaže neobhodno potrebna, da se taka priklada razdeli na več let.

Resolucija po upravnem odseku predložena se glasi tako:

„Slavni deželni zbor naj sklene:

Deželnemu odboru se nalaga:

- da v svojem področju na to pazi, da se revnim občinam ne bodo nakladale čez moč velike priklade na davke, in kjer so take priklade neobhodno potrebne, da se razdelé, kolikor mogoče, na več let;
- da se on obrne do visoke c. kr. deželne vlade, s prošnjo, naj ona blagovoli enak napotek dati c. kr. okrajnim glavarstvom, kedar vodijo konkurenčne obravnave.“

(Obvelja — Angenommen.)

13. K prilogi 19. — **Ustno poročilo upravnega odseka o premembi §. 33. uradne instrukcije za deželno blagajnico.**

13. Zur Beilage 19. — **Mündlicher Bericht des Verwaltungsausschusses, betreffend die Änderung des §. 33 der Amtsinstruction für die Landeskasse.**

Berichterstatter Faber:

Hoher Landtag!

Laut §. 33 der Amtsinstruction für die Landeskasse hat der Amtsdienner eine halbe Stunde vor 8 Uhr in der Kanzlei zu erscheinen. Während dieser kurzen Zeit soll der Diener die Kanzleilokalitäten reinigen, im Winter Ofen heizen u. s. w. Offenbar ist die Zeit viel zu kurz, um diese Geschäfte zu verrichten, und so hat der Landesausschuß die Abänderung des §. 33 der Amtsinstruction für die Landeskasse zur Genehmigung dem hohen Landtage vorgelegt. Der Verwaltungsausschuß hat über diesen Gegenstand beschlossen, daß der Antrag des Landesausschusses dem vollen Wortlaute nach angenommen wird. Derselbe lautet:

„Durne ključe zadevajoči odstavek §. 33. uradne instrukcije za deželno blagajnico, sklenjene v deželno-zborni seji dne 28. septembra l. 1871. se spremeni in se ima glasisi:

Po varnem zaklepu blagajničnih prostorov prevzame durne ključke kontrolor, pri katerem jih zaradi snajenja in oziroma kurjave blagajničnih prostorov jedno uro pred pričetkom uradnih ur prevzame uradni sluga.

Der die Thürschlüssel betreffende Absatz des §. 33 der Amtsinstruction für die krainische Landeskasse, beschlossen in der Landtagsitzung am 28. September 1871, wird abgeändert, und hat zu lauten:

Nach sicherer Absperrung der Kassenlokalitäten übernimmt die Thürschlüssel der Controllor, bei dem sie zum Behufe der Reinigung und eventuellen Beheizung der

Rassenlokalitäten eine Stunde vor Beginn der Amtsstunden vom Amtsdienster übernommen werden."

(Obvelja — Angenommen.)

14. Ustna poročila upravnega odseka o prošnji:

- a) učiteljske skupščine Litijskega šolskega okraja zavolj premembe nekaterih določil v postavah za ljudske šole;
- b) občine Šmartinske poleg Litije za uvedbo poludnevne pouka na šoli v Šmartnem in za omejevanje učenja nemškega jezika.

14. Mündliche Berichte des Verwaltungsausschusses über die Petition:

- a) der Lehrerconferenz des Bezirkes Littai wegen Änderung einiger Bestimmungen der Volksschulgesetze;
- b) der Gemeinde St. Martin bei Littai um Einführung des halbtägigen Unterrichtes an der Schule in St. Martin und um Einschränkung des Unterrichtes der deutschen Sprache.

Poročevalec dr. Poklukar:

Slavni zbor!

V zadnji seji ste bile dve prošnji upravnemu odseku izročeni, zadevajoči šolske reči. Ena taka prošnja je vložena po učiteljski skupščini Litijskega šolskega okraja, katera prosi, da bi se spremenili §§. 38., 39., 41. dež. šolske novele 9. marca 1879 in §§. 30., 33., 62., 87. deželne šolske postave dne 29. aprila 1873.

Druga prošnja se je izročila upravnemu odseku in ta zadeva peticijo Šmartinske občine poleg Litije za uvedbo poludnevne pouka na šoli v Šmartnem in za omejevanje učenja nemškega jezika.

Upravni odsek je pregledal te peticiji in gledé na dalje poprej sproženo šolsko vprašanje, kakor tudi z ozirom na občni petit, posebno v prvi prošnji, je mislil, da bi bilo bolj umestno, da se za rešenje teh prošenj ali bolje rekoč teh šolskih vprašanj, izvoli posebni šolski odsek. Zato predlaga upravni odsek: naj se izvoli šolski odsek 7 udov, kateremu naj bi se te dve prošnji, kakor tudi sploh taka in enaka šolska vprašanja v rešitev izročila. Ob enem predlagam, da se ta volitev koj danes izvrši, da more dotični odsek koj delovanje začeti.

Deželni glavar:

Želi kdo o tem nasvetu govoriti?

(Nihče se ne oglasi — Niemand meldet sich.)

Smatram tedaj, da je ta predlog sprejet. Dotični šolski odsek od 7 udov se bo volil na konci današnje seje.

Preidemo k zadnji točki današnjega dnevnega reda.

c) Občine Šent Jošt gledé podpore za popravilo občinskih potov.

c) der Gemeinde St. Jošt um Unterstützung für Erhaltung der Gemeinewege.

Poročevalec dr. Samec:

Slavni zbor!

Občina Št. Jošt se je obrnila na sl. zbor s prošnjo za podporo za popravilo občinskih potov v znesku vsaj 300 gld. Podpira prošnjo s tem, da mora okrajne ceste in veliko občinskih potov popravljati, da leži v jako slabih krajih in da z lastnimi močmi svojih cest ne more v dobrem stanu vzdržati. Upravni odsek se je posvetoval v tej zadevi in je tudi uvažil navedene vzroke in težave, katere imajo posamezne občine s popraviljem občinskih potov, ali oziraje se na to, da bi uvaživši take prošnje, za deželo nastal jako nevaren prejudic, je sklenil upravni odsek nasvetovati sl. zbornici, da se ta prošnja občine Št. Jošt ne vsliši, kajti gotovo je, če bi se ta prošnja vslišala, da bi prišlo mnogo drugih tacih prošenj na deželni zbor in nasledak bi bil ta, da bi se morala deželna priklada v ta namen povikšati, da bi se zamoglo vsim občinam v tacih slučajih vstreči.

Upravni odsek tedaj predlaga:

„Slavni deželni zbor naj sklene:

Prošnja občine Št. Jošt gledé podpore za popravilo občinskih potov se ne vsliši.“

(Obvelja — Angenommen.)

Deželni glavar:

Zdaj bomo volili šolski odsek in sicer z glasovnicami. Ako je potrebno, da se gg. poslanci o volitvi pomenijo, bom zborovanje za nekoliko časa odložil. (Glasovi: — Stimmen: Ni potreba!)

Prosim tedaj listke oddati. Skrutinij prosim da prevzameta gg. poslanca Klun in dr. Mauer.

Dokler se skrutinij ne izvrši, se seja preneha.

(Po razštetih listkih — Nach Vornahme des Scrutiniums.)

Prosim obznaniti rezultat skrutinija.

Poslanec Klun:

Oddano je 30 glasovnih listkov in so soglasno izvoljeni v šolski odsek gospodje Svetec, Klun, dr. Vošnjak, Šuklje, vitez Schneid, Deschmann in baron Taufferer.

Deželni glavar:

Prosim, da se odsek konstituiraj, da si izvoli načelnika in njegovega namestnika.

(Po prestanku — Nach einer Pause.)

Šolski odsek se je konstituiral in si je izvolil za načelnika gosp. Sveteca, in za namestnika gosp. barona Tauffererja.

Ker je šolski odsek ustanovljen, se izročati poprej omenjeni peticiji temu odseku.

Gosp. poslanec Dev izroči prošnjo stalnega odbora učiteljske konference v Črnomlji, da se spremene §§. 62., 30., 34. postavbe dné 29. aprila 1873. (Se izroči šolskemu odseku — Wird dem Schulausschusse zugewiesen.)

Dalje gosp. Dev izroči prošnjo krajnega šolskega sveta v Črnomlji, da bi določene svote za šolske potrebe neposrednjo c. k. davčni urad izplačeval. (Se izroči šolskemu odseku — Wird dem Schulausschusse zugewiesen.)

G. poslanec Kersnik izroči prošnjo občine Dol, Kamniškega okraja, da bi se plačali mestnemu magistratu v Ljubljani hiralniški stroški 128 gld. 10 kr. za Marijo Pezdir iz deželnega zaklada.

(Izroči se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Finančni odsek se snide danes ob 6. uri zvečer — Der Finanzausschuß versammelt sich heute um 6 Uhr Abends zur einer Sitzung; upravni odsek ima danes popoldne ob 3. uri sejo, potem pa v ponedlek ob 10. uri dopoludne — Der Verwaltungsausschuß versammelt sich heute um 3 Uhr Nachmittags und am Montag um 10 Uhr Vormittags zur einer Sitzung.

Dnevni red za prihodnjo sejo je sledeči:

(Dnevni red: Glej prihodnjo sejo — Tagesordnung: Siehe die nächste Sitzung.)

Prosim gg. načelnike odsekov, da se potrudijo v mojo sobo.

Prihodnja seja bo vtorek 23. t. m. ob 10. uri dopoludne.

Sklenem sejo.

Seja se konča ob 30. minuti čez 1. uro popoludne. — Schluß der Sitzung 1 Uhr 30 Minuten Nachmittags.

